

Home » 1000+ ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દો | Samanarthi Shabd in Gujarati

Education

General Knowledge

1000+ ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દો | Samanarthi Shabd in Gujarati

10/09/2026

સમાનાર્થી શબ્દો એટલે બે એવા શબ્દો જે લખાણમાં અલગ છે પરંતુ અર્થમાં એક. જેમ કે આભ અને ગગન બંનેનો મતલબ એક જ એટલે આકાશ થાય છે. ગુજરાતીમાં આવા હજારો સમાનાર્થી શબ્દ છે, જેમાંથી આજે આપણે 800 મહત્વપૂર્ણ શબ્દો વિશે જાણીશું.

તમને એમ થતું હશે કે આવા સમાનાર્થી શબ્દોનો ઉપયોગ ક્યાં અને કેમ થતો હશે? તો આનો જવાબ છે દેશમાં રહેલ વિવિધ ભાગોની પ્રાદેશિક ભાષા. જેમ કે ફૂલને સૌરાષ્ટ્રમાં પુષ્પ કહેવામાં આવે અને અમદાવાદમાં ફૂલ કહેવાય. આવા શબ્દો બાળપણથી ભણવામાં આવે છે અને સમય જતા સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં પણ આવતા હોય છે.

1000+ ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દો (Synonyms In Gujarati)

આપણા ગુજરાતની ઘણી શાળાઓમાં બાળકોને ધોરણ 3 થી સમાનાર્થી શબ્દો વિશે ભણાવામાં આવે છે. ત્યારબાદ આગળ ધોરણ 4, 5 અને હાઈસ્કૂલ સુધી આવા શબ્દો જોવા મળે છે. સમય જતા આવા Gujarati Synonyms

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટે પણ ઉપયોગી બનતા હોય છે. જેનું કારણ છે કે એક બાળક બધા પ્રદેશના શબ્દોને સમજી શકે.

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
સૂર્ય	રવિ, ભાનુ, દિવાકર
ચંદ્ર	શશી, ઇન્દુ, સોમ
પૃથ્વી	ધરતી, ભૂમિ, વસુંધરા
પાણી	જળ, નીર, વારિ
આકાશ	ગગન, નભ, વ્યોમ
પવન	વાયુ, સમીર, અનિલ
અગ્નિ	આગ, અનલ, પાવક
સમુદ્ર	સાગર, દરિયો, રત્નાકર
પર્વત	પહાડ, ગિરિ, શૈલ
જંગલ	વન, અરણ્ય, કાનન
કમળ	પદ્મ, સરોજ, નીરજ
ફૂલ	પુષ્પ, સુમન, પ્રસૂન
ઘર	ગૃહ, નિવાસ, આવાસ
રસ્તો	માર્ગ, પથ, વાટ
મિત્ર	સખા, દોસ્ત, સુહૃદ
શત્રુ	દુશ્મન, વૈરી, અરિ
ખુશી	આનંદ, હર્ષ, પ્રસન્નતા
દુઃખ	શોક, વ્યથા, વેદના
પ્રેમ	સ્નેહ, પ્રીતિ, અનુરાગ
ગુસ્સો	ક્રોધ, રોષ, કોપ
ડર	ભય, બીક, ત્રાસ
દયા	કરુણા, કૃપા, અનુકંપા
મહેનત	પરિશ્રમ, શ્રમ, પુરુષાર્થ

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
પ્રયત્ન	પ્રયાસ, કોશિશ, યત્ન
જ્ઞાન	વિદ્યા, બોધ, જાણકારી
બુદ્ધિ	અક્કલ, મતિ, પ્રજ્ઞા
સુંદર	મનોહર, રમણીય, રૂપાળું
મોટું	વિશાળ, વિરાટ, કદાવર
નાનું	લઘુ, નાનકડું, અલ્પ
પ્રકાશ	અજવાળું, રોશની, તેજ
અંધકાર	અંધારું, તમસ, તિમિર
દિવસ	દિન, વાર, દિવસકાળ
રાત	રાત્રિ, રજની, નિશા
વરસાદ	વૃષ્ટિ, વર્ષા, મેહ
રાજા	નૃપ, નરેશ, ભૂપ
ભગવાન	ઈશ્વર, પરમાત્મા, પ્રભુ
દેશ	રાષ્ટ્ર, વતન, મુલક
ઘરેણું	આભૂષણ, અલંકાર, ભૂષણ
જલદી	ઝડપથી, તત્કાળ, શીઘ્ર
સત્ય	સાચું, વાસ્તવિકતા, હકીકત

સમાનાર્થી શબ્દ શું છે, કોને કહેવાય?

વ્હાલાઓ, જે બે કે તેથી વધુ શબ્દોના અર્થ એકસરખા અથવા લગભગ સમાન હોય, તેવા શબ્દોને સમાનાર્થી શબ્દો કહેવામાં આવે છે. ગુજરાતી ભાષામાં એક જ અર્થ વ્યક્ત કરવા માટે અલગ-અલગ પર્યાયવાચી શબ્દોનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

જેમ કે ‘સૂર્ય’ માટે રવિ, ભાનુ અને દિવાકર જેવા શબ્દો વપરાય છે. તેવી જ રીતે ‘પાણી’ માટે જળ અને નીર શબ્દોનો ઉપયોગ થાય છે. સમાનાર્થી શબ્દોનું જ્ઞાન ભાષાને વધુ સમૃદ્ધ બનાવે છે અને લેખન કે બોલચાલમાં વારંવાર એક જ શબ્દનું પુનરાવર્તન ટાળવામાં મદદ કરે છે.

- 8 દિશાઓના નામ અને વર્કશીટ

(1) ધોરણ 3, 4, 5 ના સમાનાર્થી શબ્દો

નીચે ધોરણ 3, 4 અને 5 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપયોગી અને પાઠ્યપુસ્તકમાં વારંવાર જોવા મળતા **100 મહત્વપૂર્ણ ગુજરાતી શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો** આપવામાં આવ્યા છે. દરેક શબ્દ માટે 2 થી 3 સરળ સમાનાર્થી શબ્દો છે, જેથી બાળકોને સમજવામાં અને યાદ રાખવામાં સરળતા રહે.

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
આકાશ	ગગન, નભ, અંબર
સૂર્ય	રવિ, ભાનુ, સૂરજ
ચંદ્ર	શશી, ચાંદ, ઇન્દુ
પૃથ્વી	ધરતી, ધરા, વસુંધરા
પાણી	જળ, નીર, વારિ
અગ્નિ	આગ, અનલ, પાવક
પવન	વાયુ, હવા, સમીર
સમુદ્ર	સાગર, દરિયો, રત્નાકર
નદી	સરિતા, તટિની, પ્રવાહિણી
પર્વત	ગિરિ, પહાડ, શૈલ
જંગલ	વન, અરણ્ય, કાનન
ફૂલ	પુષ્પ, સુમન, પ્રસૂન
કમળ	પંકજ, સરોજ, નીરજ
વૃક્ષ	ઝાડ, તરુ, પાદપ
ઘર	ગૃહ, મકાન, નિવાસ
રસ્તો	માર્ગ, વાટ, પંથ
ગામ	ગ્રામ, વસાહત, ખેટર
શહેર	નગર, પુર, મહાનગર
રાજા	નૃપ, નરેશ, ભૂપ
રાણી	રાણી, મહારાણી, સામ્રાણી
મિત્ર	સખા, દોસ્ત, સુહૃદ

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
શત્રુ	દુશ્મન, અરિ, વેરી
બાળક	બાલક, શિશુ, બાળ
સ્ત્રી	નારી, મહિલા, વનિતા
પુરુષ	નર, માનવ, માણસ
માતા	મા, જનની, માતૃ
પિતા	બાપ, જનક, તાત
પુત્ર	દીકરો, સુત, તનય
પુત્રી	દીકરી, સુતા, તનયા
આંખ	નેત્ર, નયન, લોચન
સૂરજ	સૂર્ય, રવિ, ભાનુ
રાત	રાત્રિ, રજની, નિશા
દિવસ	દિન, વાર, અહન
સવાર	પ્રભાત, ઉષા, પરોઢ
સાંજ	સંધ્યા, સાયંકાળ, સાંજવેળા
પ્રકાશ	અજવાળું, તેજ, રોશની
અંધકાર	અંધારું, તમસ, તિમિર
ખુશી	આનંદ, હર્ષ, પ્રસન્નતા
દુઃખ	શોક, વ્યથા, પીડા
પ્રેમ	પ્રીતિ, સ્નેહ, મમતા
ગુસ્સો	ક્રોધ, રોષ, કોપ
ડર	ભય, બીક, ધાસ્તી
આશા	અપેક્ષા, ઉમ્મીદ, આશાવાદ
મદદ	સહાય, સહકાર, ટેકો
કામ	કાર્ય, કર્મ, પ્રવૃત્તિ
શરૂઆત	આરંભ, પ્રારંભ, આગમન

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
અંત	સમાપ્તિ, પૂર્ણતા, છેડો
સાયું	સત્ય, વાસ્તવિક, યથાર્થ
ખોટું	અસત્ય, જૂઠું, અયોગ્ય
મોટું	વિશાળ, વિરાટ, કદાવર
નાનું	લઘુ, નાનકડું, અલ્પ
સુંદર	રૂપાળું, મનોહર, આકર્ષક
ખરાબ	બૂરું, નઠારું, અયોગ્ય
સારું	ઉત્તમ, શ્રેષ્ઠ, ભવું
ઝડપી	વેગવાન, તીવ્ર, જલદી
ધીમું	મંદ, ધીરે, ધીમાગતિનું
નવું	અર્વાચીન, તાજું, નવીન
જૂનું	પુરાતન, પ્રાચીન, જુનવાણી
મુશ્કેલ	કઠિન, અઘરું, દુષ્કર
સરળ	સહેલું, સુગમ, આસાન
બુદ્ધિશાળી	હોશિયાર, ચતુર, સમજદાર
મૂર્ખ	અણસમજુ, બુદ્ધિહીન, નાદાન
બહાદુર	શૂરવીર, સાહસિક, વીર
ડરપોક	બીકણ, ભીરુ, કાયર
મહેનત	પરિશ્રમ, શ્રમ, પુરુષાર્થ
જ્ઞાન	વિદ્યા, સમજ, બોધ
શિક્ષક	ગુરુ, અધ્યાપક, આચાર્ય
વિદ્યાર્થી	શિષ્ય, અભ્યાસી, વિદ્યાર્થી
શાળા	વિદ્યાલય, પાઠશાળા, શિક્ષણાલય
પુસ્તક	ગ્રંથ, ચોપડી, પુસ્તિકા
શબ્દ	વાણી, પદ, બોલ

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
ભાષા	વાણી, બોલી, જબાન
પ્રશ્ન	સવાલ, પુછપરછ, પૂછાણ
જવાબ	ઉત્તર, પ્રત્યુત્તર, સમાધાન
જ્ઞાન	વિદ્યા, બોધ, સમજ
મિત્રતા	મૈત્રી, દોસ્તી, સખ્ય
સ્વતંત્રતા	આઝાદી, મુક્તિ, સ્વાધીનતા
દેશ	રાષ્ટ્ર, વતન, મુલક
રાષ્ટ્ર	દેશ, સ્વદેશ, વતન
ધ્વજ	ઝંડો, પતાકા, નિશાન
ભગવાન	ઈશ્વર, પરમાત્મા, પ્રભુ
મંદિર	દેવાલય, દેવસ્થાન, ધામ
પૂજા	ઉપાસના, આરાધના, અર્ચના
પ્રાર્થના	વિનંતી, અરજ, સ્તુતિ
સત્ય	સાચું, વાસ્તવિકતા, હકીકત
ધન	સંપત્તિ, દોલત, નાણાં
ગરીબ	નિર્ધન, દરિદ્ર, દિન
અમીર	ધનવાન, શ્રીમંત, સંપન્ન
જલદી	ઝડપથી, તત્કાળ, તરત
ઘણું	વિપુલ, પુષ્કળ, અધિક
ઓછું	અલ્પ, થોડું, ન્યૂન
અવાજ	ધ્વનિ, નાદ, રવ
ગીત	ગાન, ગાયન, સંગીત
વરસાદ	વૃષ્ટિ, વર્ષા, મેહ
વાદળ	મેઘ, ધન, વાદળું
ઘરતી	પૃથ્વી, ધરા, વસુંધરા

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
કિરણ	રશ્મિ, પ્રકાશકિરણ, અંશુ
સુગંધ	ખુશબૂ, સૌરભ, સુવાસ
બગીચો	ઉદ્યાન, વાટિકા, ઉપવન
પક્ષી	પંખી, ખગ, વિહંગ

નોંધ: કેટલાક શબ્દોના સમાનાર્થીનો ઉપયોગ વાક્યના સંદર્ભ પ્રમાણે થોડો બદલાઈ શકે છે. ધોરણ 3 થી 5 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપરના શબ્દો સરળતાથી સમજાય અને લેખન-વાંચનમાં ઉપયોગી થાય તે રીતે પસંદ કરવામાં આવ્યા છે.

(2) ધોરણ 6, 7 અને 8 ના સમાનાર્થી શબ્દો

મિત્રો, અહીં ધોરણ 6, 7 અને 8 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે થોડા વધુ ઉચ્ચ સ્તરના અને અભ્યાસમાં ઉપયોગી **100 સમાનાર્થી શબ્દો** આપવામાં આવ્યા છે. દરેક શબ્દ સાથે 2 થી 3 યોગ્ય સમાનાર્થી શબ્દો પણ આપ્યા છે. જેથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી ભાષાના શબ્દભંડોળને વધુ સમૃદ્ધ બનાવવામાં મદદ મળે.

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
આનંદિત	હર્ષિત, પ્રમુદિત, પ્રફુલ્લિત
આશ્ચર્ય	વિસ્મય, અચંબો, નવાઈ
આદર	સન્માન, માન, પ્રતિષ્ઠા
ઇચ્છા	કામના, અભિલાષા, મનોકામના
ઉદાસ	ખિન્ન, નિરાશ, વિષાદગ્રસ્ત
ઉત્સાહ	ઉમંગ, જોમ, ઉલ્લાસ
ઉત્સવ	પર્વ, સમારોહ, ઉજવણી
ઉન્નતિ	પ્રગતિ, વિકાસ, ચડતી
ઉપકાર	ભલાઈ, કૃપા, પરોપકાર
એકતા	એક્ય, સંગઠન, એકજુટતા
ઐશ્વર્ય	વૈભવ, સમૃદ્ધિ, સંપન્નતા
ઓટ	ઘટાડો, ક્ષય, હાસ

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
કિનારો	તીર, તટ, કાંઠો
કૌશલ્ય	કુશળતા, નિપુણતા, આવડત
કીર્તિ	યશ, પ્રસિદ્ધિ, નામના
કૃપા	દયા, મહેર, અનુકંપા
ક્રમ	હારમાળા, અનુસંધાન, સિલસિલો
ગતિ	ચાલ, ઝડપ, વેગ
ગરીબી	નિર્ધનતા, દરિદ્રતા, દારિદ્ય
ગંભીર	ગહન, ધોર, પ્રગાઢ
ગુણ	લક્ષણ, ખાસિયત, સદ્ગુણ
ગુપ્ત	રહસ્યમય, છૂપું, ગોપનીય
ગૌરવ	ગર્વ, મહિમા, પ્રતિષ્ઠા
યતુરાઈ	હોશિયારી, ચાલાકી, કુનેહ
ચિંતા	ફિકર, વ્યગ્રતા, તનાવ
ચેતના	જાગૃતિ, સભાનતા, ભાન
ચમત્કાર	અદ્ભુત ઘટના, આશ્ચર્યજનક ઘટના, કરામત
ચરિત્ર	ચારિત્ર્ય, સ્વભાવ, શીલ
જિજ્ઞાસા	કુતૂહલ, ઉત્સુકતા, જાણવાની ઇચ્છા
જીવન	જિંદગી, આયુષ્ય, જીવિતાવસ્થા
જીત	વિજય, ફતેહ, સફળતા
જ્ઞાનપિપાસા	વિદ્યાલાલસા, શીખવાની ધગશ, જ્ઞાનની તરસ
ટૂંકું	સંક્ષિપ્ત, લઘુ, નાનું
તાકાત	શક્તિ, બળ, સામર્થ્ય
તકલીફ	મુશ્કેલી, પરેશાની, અગવડ
તરસ	તૃષ્ણા, પ્યાસ, પાણીની ઇચ્છા
ત્યાગ	બલિદાન, પરિત્યાગ, છોડવું

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
તક	અવસર, મોકો, સંભાવના
તેજસ્વી	દીપ્તિમાન, પ્રકાશમાન, ઝળહળતું
દયા	કરુણા, અનુકંપા, રહેમ
દાન	ભેટ, અર્પણ, દક્ષિણા
દોષ	ખામી, અવગુણ, અપરાધ
દૃશ્ય	નજારો, દેખાવ, દ્રશ્યમાનતા
દ્રવ્ય	પદાર્થ, સામગ્રી, વસ્તુ
નસીબ	ભાગ્ય, કિસ્મત, પ્રારબ્ધ
ન્યાય	ઇન્સાફ, ન્યાયસંગતતા, ધર્મ
નિર્ભય	બેખોફ, હિંમતવાન, નિડર
નિશ્ચય	નિર્ણય, સંકલ્પ, દૃઢતા
નિર્મળ	શુદ્ધ, સ્વચ્છ, પવિત્ર
નિરંતર	સતત, અવિરત, અવિચ્છિન્ન
નિરાશા	હતાશા, નાસીપાસ, ખિન્નતા
પરિશ્રમી	મહેનતુ, ઉધમી, શ્રમજીવી
પવિત્ર	પાવન, શુચિ, નિષ્કલંક
પરાક્રમ	શૌર્ય, વીરતા, બહાદુરી
પરંપરા	રિવાજ, પ્રથા, સંપ્રદાય
પર્યાવરણ	આસપાસનું વાતાવરણ, પ્રકૃતિ, પરિસર
પ્રભાત	સવાર, ઉષાકાળ, પ્રાતઃકાળ
પ્રજા	જનતા, લોકો, જનસમૂહ
પ્રયંસ	તીવ્ર, પ્રબળ, જોરદાર
પ્રાચીન	પુરાતન, જૂનવાણી, પ્રાચીનકાળનું
પ્રાર્થના	સ્તવન, વિનંતી, આરાધના
પ્રસન્ન	ખુશ, આનંદી, હર્ષિત

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
પ્રસિદ્ધ	નામી, વિખ્યાત, જાણીતી
પ્રેરણા	ઉત્તેજના, પ્રોત્સાહન, પ્રેરકબળ
બળવાન	શક્તિશાળી, સબળ, તાકાતવર
બગીચો	ઉપવન, વાટિકા, ઉદ્યાન
બોધ	સમજણ, જ્ઞાન, ઉપદેશ
માન	આદર, સન્માન, ગૌરવ
મૌન	શાંતિ, નિઃશબ્દતા, ચૂપકીદી
યાત્રા	પ્રવાસ, સફર, મુસાફરી
યુદ્ધ	લડાઈ, સંગ્રામ, રણ
રક્ષણ	બચાવ, સંરક્ષણ, હિફાજત
રોગ	બીમારી, વ્યાધિ, અસ્વસ્થતા
લક્ષ્ય	ધ્યેય, ઉદ્દેશ, મંઝિલ
લાભ	ફાયદો, નફો, હિત
નુકસાન	હાનિ, ખોટ, ક્ષતિ
વચન	પ્રતિજ્ઞા, સંકલ્પ, કોલ
વર્તન	વ્યવહાર, આચરણ, ચાલચલન
વિજય	જીત, ફતેહ, સફળતા
વિદાય	રજા, પ્રસ્થાન, છૂટા પડવું
વિનંતી	અરજ, કાકલૂદી, પ્રાર્થના
વિનાશ	નાશ, ધ્વંસ, બરબાદી
વિશ્વાસ	શ્રદ્ધા, ભરોસો, ચકીન
વિવેક	સમજદારી, ડહાપણ, સારાસાર વિચાર
વિશાળ	વિસ્તૃત, વિરાટ, અતિમોટું
વિપત્તિ	આપત્તિ, આફત, સંકટ
વૈર	દુશ્મની, અદાવત, શત્રુતા

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
શક્તિ	સામર્થ્ય, બળ, તાકાત
શાંતિ	સુલેહ, નિરવતા, અમન
શૂરવીર	વીર, પરાક્રમી, રણવીર
શ્રમ	મહેનત, પરિશ્રમ, ઉદ્યમ
સન્માન	આદર, માન, પ્રતિષ્ઠા
સંપત્તિ	મિલકત, દોલત, માલમિલકત
સંકટ	મુશ્કેલી, આપત્તિ, વિપત્તિ
સંકલ્પ	પ્રતિજ્ઞા, નિશ્ચય, પ્રણ
સંદેશ	સમાચાર, ખબર, સંદેશો
સહનશીલ	ધીરજવાન, સહિષ્ણુ, ક્ષમાશીલ
સાહસ	હિમત, શૂરતા, પરાક્રમ
સૌંદર્ય	સુંદરતા, રૂપ, મનોહરતા
સ્વભાવ	પ્રકૃતિ, વૃત્તિ, મિજાજ

નોંધ: વિદ્યાર્થીઓએ આ શબ્દો માત્ર યાદ રાખવાને બદલે **વાક્યમાં તેનો ઉપયોગ** પણ શીખવો જોઈએ. ધોરણ 6, 7 અને 8 માટે શબ્દભંડોળ વધારવા, નિબંધ લેખન, ગુજરાતી વ્યાકરણ, વાંચન-સમજ અને પરીક્ષાની તૈયારીમાં આ પ્રકારની યાદી ઉપયોગી છે.

(3) ધોરણ 9 અને 10 ના સમાનાર્થી શબ્દો

ધોરણ 9 અને 10 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે નીચે **100 મહત્વપૂર્ણ અને પ્રમાણમાં ઉચ્ચ સ્તરના ગુજરાતી શબ્દો** આપવામાં આવ્યા છે. મિત્રો આ શબ્દો નિબંધ, ગુજરાતી વ્યાકરણ, પત્રલેખન, સાહિત્ય, વાંચન-સમજ અને પરીક્ષાના અભ્યાસમાં ઉપયોગી બને તે રીતે પસંદ કરવામાં આવ્યા છે.

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
અદ્ભુત	અદ્ભુત, આશ્ચર્યજનક, ચમત્કારી
અપરાધ	ગુનો, દોષકર્મ, ગુનાહિત કૃત્ય
અવિરત	સતત, નિરંતર, અખંડ

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
અશાંત	વ્યગ્ર, બેચેન, અસ્થિર
આકાંક્ષા	અભિલાષા, મહેચ્છા, ઝંખના
આક્રમણ	હુમલો, ચઢાઈ, ધસારો
આદરણીય	પૂજનીય, માનનીય, સન્માનનીય
આજીવિકા	રોજગાર, ગુજરાન, જીવનનિર્વાહ
આત્મવિશ્વાસ	આત્મભરોસો, સ્વવિશ્વાસ, આત્મશ્રદ્ધા
આફત	આપત્તિ, સંકટ, વિપદા
ઇમાનદારી	પ્રામાણિકતા, સચ્ચાઈ, સત્યનિષ્ઠા
ઇર્ષ્યા	અદેખાઈ, મત્સર, દ્વેષ
ઉદાર	દાનવીર, દિલદાર, વિશાળહૃદયી
ઉદાસીન	નિષ્ક્રિય, બેદરકાર, તટસ્થ
ઉપેક્ષા	અવગણના, અનાદર, દુર્વક્ષા
ઉગ્ર	તીવ્ર, પ્રચંડ, તીખું
એકાંત	નિર્જનતા, એકલતા, નિઃસંગતા
ઐતિહાસિક	ઇતિહાસપ્રસિદ્ધ, પ્રાચીન, ઐતિહાસિક મહત્વનું
ઓજસ	તેજ, કાંતિ, પ્રભાવ
કટોકટી	સંકટ, વિકટ પરિસ્થિતિ, આપત્તિ
કરુણ	દયનીય, દુઃખદ, હૃદયસ્પર્શી
કલ્યાણ	હિત, ભલાઈ, શુભ
કદર	મૂલ્ય, મહત્વ, પ્રશંસા
કિન્તુ	પરંતુ, પણ, જોકે
કુદરત	પ્રકૃતિ, સૃષ્ટિ, નૈસર્ગિક જગત
કુખ્યાત	બદનામ, અપ્રસિદ્ધ, નામચીન
કૃષિ	ખેતી, ખેતીકામ, વાવેતર
કૌતુક	નવાઈ, આશ્ચર્ય, કુતૂહલ

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
ગૌરવશાળી	પ્રતિષ્ઠિત, યશસ્વી, મહાન
ધમંડ	અભિમાન, અહંકાર, દર્પ
ચિંતન	મનન, વિચાર, વિચારમંથન
ચેતવણી	સૂચના, સાવચેતી, ઇશારો
જાગૃતિ	સભાનતા, સચેતતા, જાગૃતતા
જટિલ	ગૂંચવણભર્યું, અટપટું, સંકુલ
જહેમત	પ્રયત્ન, મહેનત, કષ્ટ
જવાબદારી	ફરજ, ઉત્તરદાયિત્વ, દાયિત્વ
ઝંખના	તીવ્ર ઇચ્છા, તલપ, અભિલાષા
તિરસ્કાર	ધિક્કાર, અનાદર, અવગણના
તત્પર	તૈયાર, ઉત્સુક, સજ્જ
તૃપ્તિ	સંતોષ, ધરપત, સંતોષભાવ
ત્યાગી	વિરક્ત, નિઃસ્વાર્થ, સંન્યાસી
દક્ષ	કુશળ, નિપુણ, હોશિયાર
દૃઢ	મજબૂત, અડગ, મક્કમ
દૃષ્ટિ	નજર, દ્રષ્ટિ, નયનદૃષ્ટિ
દાનવીર	દાતાર, ઉદાર, દાનશીલ
દ્રોહ	વિશ્વાસઘાત, બળવો, ગદારી
ધીરજ	ધૈર્ય, સહનશક્તિ, સ્થિરતા
ધ્યેય	લક્ષ્ય, ઉદ્દેશ, હેતુ
નૈતિકતા	સદાચાર, નીતિમત્તા, સદ્ગુણ
નમ્ર	વિનયી, વિવેકી, સૌમ્ય
નિષ્ઠા	શ્રદ્ધા, વફાદારી, સમર્પણ
નિષેધ	મનાઈ, પ્રતિબંધ, રોક
નિષ્કપટ	નિર્દોષ, સરળ, કપટરહિત

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
નિષ્પક્ષ	તટસ્થ, પક્ષપાતરહિત, ન્યાયી
નિરાશ્રિત	બેસહારો, અનાથ, આધારવિહોણો
પરોપકાર	જનસેવા, ભલાઈ, પરહિત
પીડિત	દુઃખી, ત્રસ્ત, સતાવાયેલો
પુષ્કળ	ઘણું, વિપુલ, ભરપૂર
પ્રચલિત	પ્રખ્યાત, લોકપ્રિય, પ્રસારિત
પ્રતિકૂળ	વિપરીત, અનુકૂળ ન હોય તેવું, વિરોધી
પ્રતિભા	હોશિયારી, કૌશલ્ય, મેઘા
પ્રતિબંધ	રોક, મનાઈ, નિષેધ
પ્રતિષ્ઠા	માન, ખ્યાતિ, નામના
પ્રબળ	શક્તિશાળી, સશક્ત, બળવાન
પ્રલોભન	લાલચ, લોભ, આકર્ષણ
પ્રામાણિક	ઈમાનદાર, સત્યનિષ્ઠ, વિશ્વાસુ
પ્રતિકાર	વિરોધ, સામનો, વળતો જવાબ
ફળદ્રુપ	ઉપજાઉ, ફળદાયી, ઉત્પાદક
બિનજરૂરી	અનાવશ્યક, નકામું, નિરર્થક
મક્કમ	દૃઢ, અડગ, સ્થિર
મનોહર	આકર્ષક, રમણીય, સુંદર
મર્મ	રહસ્ય, તાત્પર્ય, ગૂઢ અર્થ
મહત્વ	મહત્વ, મૂલ્ય, અગત્ય
મિતવ્યયી	કરકસરિયો, કરકસરવાળો, બચતુ
મુક્ત	સ્વતંત્ર, આઝાદ, બંધનમુક્ત
મૂલ્યવાન	કિંમતી, અમૂલ્ય, બહુમૂલ્ય
યશસ્વી	સફળ, કીર્તિમાન, વિજયી
રોષ	ક્રોધ, કોપ, ગુસ્સો

શબ્દ	સમાનાર્થી શબ્દો
લાલચ	લોભ, લાલસા, લાલચુ વૃત્તિ
લોકહિત	જનહિત, પ્રજાહિત, સમાજકલ્યાણ
વફાદાર	વિશ્વાસુ, નિષ્ઠાવાન, વફાદારીવાળો
વિખ્યાત	પ્રસિદ્ધ, નામી, જાણીતા
વિમર્શ	ચર્ચા, વિચારવિમર્શ, સમીક્ષા
વિલંબ	મોડું, વાર, દેર
વિસ્મૃતિ	ભૂલકણપ, ભુલાઈ જવું, યાદશક્તિનો અભાવ
વિસંગત	અસંગત, વિરોધાભાસી, મેળ ન ખાતું
વિનમ્રતા	નમ્રતા, વિનય, શાલીનતા
વૈવિધ્ય	વિવિધતા, ભિન્નતા, અનેકતા
શિસ્ત	અનુશાસન, નિયમપાલન, વ્યવસ્થા
શોક	દુઃખ, વિલાપ, સંતાપ
શ્રેષ્ઠ	ઉત્તમ, સર્વોત્તમ, શ્રેષ્ઠતમ
સંઘર્ષ	ઝઝૂમવું, અથડામણ, લડત
સંવેદના	લાગણી, સહાનુભૂતિ, કરુણા
સંવર્ધન	વિકાસ, જાળવણી, વૃદ્ધિ
સંશય	શંકા, વહેમ, અવિશ્વાસ
સંમતિ	મંજૂરી, સહમતી, સ્વીકૃતિ
સુખાકારી	કલ્યાણ, સમૃદ્ધિ, સુખસમૃદ્ધિ
સુદૃઢ	મજબૂત, દૃઢ, સશક્ત
સ્વાભિમાન	આત્મગૌરવ, ખુમારી, આત્મસન્માન
હિતકારી	લાભદાયક, કલ્યાણકારી, ફાયદાકારક

અભ્યાસ માટેની ટિપ: ધોરણ 9 અને 10 ના વિદ્યાર્થીઓએ સમાનાર્થી શબ્દો માત્ર ગોખવાને બદલે દરેક શબ્દનો એક-એક વાક્યમાં પ્રયોગ કરવો જોઈએ. જેમ કે “પ્રામાણિક” માટે “સત્યનિષ્ઠ” શબ્દ યાદ રાખવાની સાથે “પ્રામાણિક વ્યક્તિ સૌનો વિશ્વાસ જીતે છે” જેવું વાક્ય બનાવવાથી શબ્દનો અર્થ અને ઉપયોગ બંને યાદ રહે છે.

ગુજરાતી મૂળાક્ષર પ્રમાણે સમાનાર્થી શબ્દોની લિસ્ટ

અહીં ગુજરાતી મૂળાક્ષર અથવા આપણી દેશી ભાષામાં કક્કા પ્રમાણે સમાનાર્થી શબ્દોની યાદી આપવામાં આવી છે. જેમાં કુલ મળીને 1200 થી પણ વધુ ગુજરાતી શબ્દો છે. નાના બાળકો અથવા પરીક્ષાની તૈયારી કરતા ઉમેદવારો બંને માટે આ લિસ્ટ સારી છે. તમે ઈચ્છો તો અંતમાં આપેલ PDF ડાઉનલોડ બટન દ્વારા PDF Save કરી શકો છો.

(1) અ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

વાચક મિત્રો, ‘અ’ પરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ખૂબ જોવા મળે છે. આવા શબ્દોના સમાનાર્થી જાણવાથી વિદ્યાર્થીઓનું શબ્દભંડોળ વધે છે અને લેખન વધુ અસરકારક બને છે.

અ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
અંકુર	ફણગો, ફૂંપળ
અંધકાર	અંધારું, તમસ
અતિથિ	મહેમાન, પાહુણો
અદ્ભુત	આશ્ચર્યજનક, ચમત્કારી
અનાજ	ધાન્ય, ધાન
અનંત	અપાર, અમર્યાદ
અનાદર	તિરસ્કાર, અવગણના
અનુકંપા	દયા, કૃપા
અનુમતિ	મંજૂરી, સંમતિ
અપરાધ	ગુનો, દોષકર્મ
અપરંપાર	અપાર, અમાપ
અપ્રસન્ન	ઉદાસ, નાખુશ
અભિમાન	ગર્વ, ધમંડ
અભ્યાસ	અધ્યયન, ભણતર
અભિલાષા	ઈચ્છા, આકાંક્ષા
અયોગ્ય	ગેરલાયક, અનુચિત
અશાંત	બેચેન, વ્યગ્ર

અ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
અશક્ત	નિર્બળ, નબળો
અસત્ય	જૂઠ, ખોટ
અસાધારણ	વિશિષ્ટ, અજોડ
અસંખ્ય	અગણિત, અનગિત
અસ્ત	ડૂબવું, અસ્ત થવું
અસ્તિત્વ	હયાતી, હાજરી
અહંકાર	અભિમાન, ધમંડ
અહિંસા	જીવદયા, અહિંસકતા
આદર	માન, સન્માન
આદરણીય	માનનીય, પૂજનીય
આકાશ	ગગન, નભ
આકાંક્ષા	ઝંખના, અભિલાષા
આક્રમણ	હુમલો, ચઢાઈ
આજીવિકા	રોજગાર, ગુજરાન
આત્મવિશ્વાસ	આત્મભરોસો, સ્વવિશ્વાસ
આફત	આપત્તિ, વિપદા
આશા	ઉમ્મીદ, અપેક્ષા
આશ્ચર્ય	વિસ્મય, અચંબો
આશ્રય	આધાર, શરણ
આસપાસ	આજુબાજુ, પરિસર
આળસ	પ્રમાદ, સુસ્તી
આભૂષણ	ઘરેણું, અલંકાર
આભા	કાંતિ, તેજ

(2) ઇ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

હાલા મિત્રો, ‘ઇ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં વિવિધ સંદર્ભોમાં ઉપયોગમાં આવે છે. આવા શબ્દોના સમાનાર્થી શીખવાથી એક જ અર્થને વ્યક્ત કરવા માટે અલગ-અલગ શબ્દોનો ઉપયોગ કરવાની સમજ વિકસે છે.

ઇ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઇચ્છા	કામના, મનોકામના
ઇનામ	પુરસ્કાર, પારિતોષિક
ઇતિહાસ	ભૂતકાળનો વૃત્તાંત, ઇતિહાસકથા
ઇશારો	સંકેત, નિશાની
ઇલાજ	સારવાર, ઉપચાર
ઇમાનદારી	પ્રામાણિકતા, સચ્ચાઈ
ઇન્સાફ	ન્યાય, ન્યાયી ચુકાદો
ઇન્દ્ર	દેવરાજ, સુરપતિ
ઇન્દ્રધનુષ	મેઘધનુષ, સાતરંગી ધનુષ
ઇન્દ્રિય	જ્ઞાનેન્દ્રિય, અવયવ
ઇષ્ટ	પ્રિય, મનગમતું
ઇચ્છુક	ઉત્સુક, આતુર
ઇરાદો	નિશ્ચય, મનસૂબો
ઇજ્જત	માન, પ્રતિષ્ઠા
ઇજારો	એકાધિકાર, હક
ઇંધણ	બળતણ, બળતણ સામગ્રી
ઇશારો	નિર્દેશ, સંકેત
ઇનકાર	ના પાડવી, અસ્વીકાર
ઇજાફો	વધારો, વૃદ્ધિ
ઇન્સાન	માણસ, માનવ
ઇલમ	જ્ઞાન, વિદ્યા
ઇબાદત	ઉપાસના, આરાધના

ઇ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઇબારત	લખાણ, લેખ
ઇમારત	મકાન, ભવન
ઇલેક્ટ્રિક	વિદ્યુત, વીજળી સંબંધિત
ઇતિહાસકાર	ઇતિહાસવિદ, ઇતિહાસલેખક
ઇચ્છાશક્તિ	મનોબળ, સંકલ્પબળ
ઇષ્ટદેવ	આરાધ્ય દેવ, ઉપાસ્ય દેવ
ઇષ્ટમિત્ર	પ્રિય મિત્ર, મનગમતો મિત્ર
ઇર્ષ્યા	અદેખાઈ, મત્સર
ઇન્દ્રિયસુખ	ભૌતિક આનંદ, વિષયસુખ
ઇહલોક	આ લોક, પૃથ્વીજીવન
ઇહલોકિક	સાંસારિક, દુન્યવી
ઇજારદાર	હકદાર, કોન્ટ્રાક્ટધારક
ઇલાજી	સારવાર કરનાર, ઉપચારક
ઇચ્છિત	મનગમતું, અભિપ્રેત
ઇનામી	પુરસ્કૃત, ઇનામવાળું
ઇતિશ્રી	અંત, સમાપ્તિ
ઇમાનદાર	પ્રામાણિક, સચ્ચરિત્ર

(૩) ક પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની યાદી

વાચક મિત્રો, ‘ક’ અક્ષરથી શરૂ થતા અનેક ઉપયોગી ગુજરાતી શબ્દો આપણા રોજિંદા જીવન, અભ્યાસ અને લેખનમાં જોવા મળે છે. નીચે આપેલા શબ્દો સાથે તેમના સરળ સમાનાર્થી શબ્દો આપ્યા છે. વિદ્યાર્થીઓ મિત્રો માટે આ યાદી શબ્દભંડોળ વધારવા અને ભાષા વધુ સારી રીતે સમજવા માટે જરૂરી છે.

ક પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
કમળ	પદ્મ, સરોજ
કિરણ	રશ્મિ, અંશુ

ક પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
કિનારો	તટ, તીર
કીર્તિ	યશ, ખ્યાતિ
કિસ્મત	ભાગ્ય, નસીબ
કુટુંબ	પરિવાર, કુળ
કુદરત	પ્રકૃતિ, સૃષ્ટિ
કુશળ	નિપુણ, હોશિયાર
કુમાર	યુવાન, યુવક
કુમુદ	નીલોફર, રાત્રિકમળ
ફૂવો	વાવ, ફૂપ
કેદ	બંધન, કારાવાસ
કેદી	બંદી, કેદી
કેળવણી	શિક્ષણ, સંસ્કાર
કેવળ	માત્ર, ફક્ત
કોશિશ	પ્રયત્ન, પ્રયાસ
કોપ	ક્રોધ, રોષ
કોમળ	નાજુક, સુકુમાર
કૌતુક	કુતૂહલ, આશ્ચર્ય
કૌશલ્ય	કુશળતા, નિપુણતા
કંટક	કાંટો, શૂલ
કંટાળો	કંટુ, અરુચિ
કથન	વક્તવ્ય, નિવેદન
કથા	વાર્તા, કહાણી
કરુણા	દયા, અનુકંપા
કલહ	ઝઘડો, વિવાદ
કલ્યાણ	સુખાકારી, મંગળ

ક પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
કલ્પના	વિચાર, ભાવના
કસોટી	પરીક્ષા, પરખ
કાયદો	નિયમ, ધારો
કામના	ઇચ્છા, અભિલાષા
કાર્યો	પ્રવૃત્તિ, કામગીરી
કીર્તિમાન	પ્રસિદ્ધ, યશસ્વી
કૃપા	દયા, મહેરબાની
કૃષ્ણ	શ્યામ, ઘનશ્યામ
ક્રોધ	ગુસ્સો, રોષ
ક્રમ	ક્રમબદ્ધતા, વારો
ક્ષમા	માફી, ક્ષમાદાન
ક્ષિતિજ	આકાશકિનારો, ગગનરેખા
ક્ષેમ	કુશળતા, સુખાકારી

(4) ખ પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની યાદી

‘ખ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ઘણી જગ્યાએ જોવા મળે છે. નીચે સામાન્ય તેમજ સાહિત્યિક ઉપયોગમાં આવતા શબ્દોની સાથે તેમના સમાન અર્થવાળા શબ્દો આપવામાં આવ્યા છે. આ કોષ્ટક વિદ્યાર્થીઓને લેખન અને પરીક્ષાની તૈયારીમાં મદદરૂપ થઈ શકે છે.

ખ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ખંડ	ભાગ, વિભાગ
ખંડન	વિરોધ, નિષેધ
ખતરનાક	જોખમી, ભયંકર
ખ્યાત	પ્રસિદ્ધ, જાણીતા
ખ્યાતિ	પ્રસિદ્ધિ, નામના
ખેદ	દુઃખ, અફસોસ

ખ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ખેતી	કૃષિ, વાવેતર
ખેડૂત	કૃષક, અન્નદાતા
ખજાનો	ધનભંડાર, નિધિ
ખજાનચી	કોષાધ્યક્ષ, ભંડારી
ખામી	ઊણપ, દોષ
ખોટ	નુકસાન, ત્રુટિ
ખોટું	અસત્ય, જૂઠું
ખપત	વપરાશ, ઉપયોગ
ખપ્પર	પાત્ર, પ્યાલો
ખરાબ	બૂરું, અયોગ્ય
ખરાબી	બગાડ, દોષ
ખરા	સાચા, યથાર્થ
ખ્યાલ	વિચાર, સમજ
ખોજ	શોધ, તપાસ
શોધ	અન્વેષણ, તપાસ
ખેદજનક	દુઃખદ, અફસોસજનક
ખુશ	પ્રસન્ન, આનંદિત
ખુશી	આનંદ, પ્રસન્નતા
ખુશામત	ચાપલૂસી, પ્રશંસા
ખ્યાલપૂર્વક	સાવચેતીથી, ધ્યાનથી
ખેચાણ	ખેંચાણ, આકર્ષણ
ખલનાયક	દુષ્ટપાત્ર, વિલન
ખલ	દુષ્ટ, દુરાચારી
ખલેલ	વિક્ષેપ, અડચણ
ખાલી	રિક્ત, શૂન્ય

ખ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ખાલીપણું	રિક્તતા, શૂન્યતા
ખાવાનું	ભોજન, આહાર
ખોરાક	આહાર, ભોજન
ખોળો	ગોદ, અંક
ખોળવું	શોધવું, તપાસવું
ખીણ	દ્રોણી, ખીણપ્રદેશ
ખીજ	ચીડ, અણગમો
ખીલવું	વિકસવું, પ્રકુલ્લિત થવું

(5) ગ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

હાલા વિદ્યાર્થી મિત્રો, ‘ગ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં રોજિંદા જીવનથી લઈને સાહિત્ય સુધીના ઘણા શબ્દો સામેલ છે. નીચે 40 ઉપયોગી શબ્દો અને તેમના સમાનાર્થી શબ્દો આપવામાં આવ્યા છે.

ગ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ગગન	આકાશ, નભ
ગંગા	ભાગીરથી, જાહ્નવી
ગરીબ	નિર્ધન, દરિદ્ર
ગરીબી	દરિદ્રતા, નિર્ધનતા
ગર્વ	અભિમાન, માન
ગતિ	ઝડપ, ચાલ
ગમન	જવું, પ્રયાણ
ગમતું	પસંદ, મનગમતું
ગમગીન	દુઃખી, ઉદાસ
ગહન	ઊંડું, ગંભીર
ગહનતા	ઊંડાણ, ગંભીરતા
ગાથા	કથા, વાર્તા

ગ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ગાયન	ગાવું, સંગીતગાન
ગાયક	ગાનાર, ગવૈયો
ગૃહ	ઘર, નિવાસ
ગૃહસ્થ	સંસારી, ગૃહસ્થાશ્રમી
ગુણ	લક્ષણ, વિશેષતા
ગુણવાન	સદ્ગુણી, ચારિત્ર્યવાન
ગુનો	અપરાધ, દોષ
ગુસ્સો	ક્રોધ, રોષ
ગુરુ	શિક્ષક, આચાર્ય
ગુપ્ત	છુપાયેલું, રહસ્યમય
ગુલામ	દાસ, બંદી
ગૌરવ	પ્રતિષ્ઠા, માન
ગૌણ	ઉત્તરતું, દ્વિતીય
ગેરહાજર	અનુપસ્થિત, હાજર ન હોય તે
ગેરલાયક	અયોગ્ય, અનધિકારી
ગેરસમજ	ગલત સમજ, ભ્રમ
ગેરવર્તન	દુર્વ્યવહાર, ખરાબ વર્તન
ગભરાટ	ભય, અકળામણ
ગભરાવું	ડરવું, અકળાવું
ગરીમા	મહિમા, પ્રતિષ્ઠા
ગરિમા	મહત્તા, ગૌરવ
ગંધ	સુગંધ, વાસ
ગાઢ	ઘનિષ્ઠ, ઘેરું
ગાઢપણું	ઘનિષ્ઠતા, ઘનતા
ગોઠવણી	વ્યવસ્થા, આયોજન

ગ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ગૌણતા	અપ્રાધાન્ય, દ્વિતીયતા
ગ્રંથ	પુસ્તક, શાસ્ત્ર
ગ્રહણ	સ્વીકાર, ધારણ

(6) ધ પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની યાદી

મિત્રો, ‘ધ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં ઘર, જીવન, ભાવનાઓ અને સાહિત્ય સાથે જોડાયેલા ઘણા શબ્દો જોવા મળે છે. નીચેના શબ્દોનો ઉપયોગ લેખન, નિબંધ અને ભાષા અભ્યાસમાં કરી શકાય છે. સરળ અર્થવાળા સમાનાર્થી શબ્દો વિદ્યાર્થીઓને શબ્દભંડોળ મજબૂત કરવામાં મદદ કરે છે.

ધ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઘર	ગૃહ, આવાસ
ઘરેણું	આભૂષણ, દાગીનો
ઘાટ	આકાર, ઢબ
ઘાટો	ગાઢ, જાડો
ઘોડો	અશ્વ, તુરંગ
ઘોડેસવાર	અશ્વારોહી, સવાર
ઘોષણા	જાહેરાત, એલાન
ઘોષ	નાદ, ધ્વનિ
ઘેરાવ	વલય, ઘેરાબંધી
ઘેરું	ગાઢ, ઊંડું
ઘેરાવ કરવો	ઘેરવું, વીટળવું
ઘાયલ	ઇજાગ્રસ્ત, જખમી
ઘા	ઈજા, જખમ
ઘડતર	રચના, નિર્માણ
ઘડવું	રચવું, બનાવવું
ઘડી	ક્ષણ, પળ

ધ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ધડિયાળ	સમયમાપક, ધડિયંત્ર
ધમંડ	અહંકાર, અભિમાન
ધમાસાણ	ઉગ્ર યુદ્ધ, ભીષણ લડાઈ
ધન	ગાઢ, દ્રઢ
ધનતા	સઘનતા, ગાઢપણું
ધનધોર	અત્યંત ગાઢ, ભીષણ
ધનિષ્ઠ	નિકટ, ગાઢ
ધાસ	તૃણ, દૂબ
ધાટું	ગાઢ, સઘન
ધોડાપૂર	પૂર, જળપ્રવાહ
ધોર	ભયંકર, ભીષણ
ધોરતા	ભયાનકતા, ભીષણતા
ધૃણા	તિરસ્કાર, નફરત
ધૃણાસ્પદ	તિરસ્કારપાત્ર, નફરતજનક
ધૂંટણ	જાનુ, ધૂંટણસ્થાન
ધૂમવું	ફરવું, ભટકવું
ધૂમર	વંટોળ, ચક્રવાત
ધોંધાટ	કોલાહલ, શોર
ધોડાગાડી	અશ્વરથ, રથ
ધોષિત	જાહેર, પ્રગટ
ધાત	હુમલો, પ્રહાર
ધાતક	જાનલેવા, વિનાશક
ધાતકી	ફૂર, વિનાશકારી
ધનિષ્ઠતા	નિકટતા, આત્મીયતા

(7) ય પરથી સમાનાર્થી શબ્દો ભંડોળ

વાચક મિત્રો, ‘ય’ અક્ષર ગુજરાતી ભાષાના ખૂબ જ ઉપયોગી અક્ષરોમાંનો એક છે. આ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો સામાન્ય વાતચીત, શિક્ષણ, સાહિત્ય અને લેખનમાં વારંવાર જોવા મળે છે. નીચે 40 શબ્દો સાથે તેમના સરળ સમાનાર્થી આપ્યા છે.

ય પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ચંદ્ર	શશી, ચંદ્રમા
ચંદન	મલયજ, ગંધસાર
ચતુર	હોશિયાર, બુદ્ધિશાળી
ચતુરાઈ	હોશિયારી, ચાલાકી
ચમત્કાર	અદ્ભુત ઘટના, કરામત
ચમક	તેજ, ઝળહળાટ
ચમકવું	ઝળહળવું, પ્રકાશવું
ચિંતા	ફિકર, વ્યગ્રતા
ચિંતન	મનન, વિચાર
ચિહ્ન	નિશાની, સંકેત
ચિત્ર	તસવીર, આલેખ
ચિત્રકાર	કલાકાર, ચિત્રરચયિતા
ચેતના	સભાનતા, જાગૃતિ
ચેતવણી	સૂચના, સાવચેતી
ચેતન	સજીવ, જાગૃત
ચંચળ	અસ્થિર, ઉતાવળિયું
ચંચળતા	અસ્થિરતા, અધીરાઈ
ચરિત્ર	શીલ, ચારિત્ર્ય
ચરિત્રવાન	ચારિત્ર્યશીલ, સદાચારી
ચરણ	પગ, પગલું
ચરખો	સૂતરચંત્ર, તંતુચંત્ર

ય પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ચરબી	મેદ, વસ
ચાવી	કૂંચી, કુંચી
ચાલ	ગતિ, રીત
ચાલાકી	કુનેહ, હોશિયારી
ચાહના	પ્રેમ, ઈચ્છા
ચાહક	પ્રશંસક, અનુયાયી
ચિંતિત	વ્યગ્ર, બેચેન
ચિરંજીવી	અમર, દીર્ઘાયુ
ચિર	લાંબો, દીર્ઘ
ચિરંતન	શાશ્વત, સનાતન
ચોખ્ખું	સ્વચ્છ, શુદ્ધ
ચોર	તસ્કર, લૂંટારો
ચોરી	સ્તેય, ચૌર્ય
ચોપડી	પુસ્તક, ગ્રંથ
ચોમાસું	વર્ષાઋતુ, વરસાદી ઋતુ
ચોખ્ખાઈ	સ્વચ્છતા, શુદ્ધતા
ચરમ	અંતિમ, પરાકાષ્ઠાનું
ચમત્કારી	અદ્ભુત, આશ્ચર્યજનક

• વિશ્વમાં જાણવા જેવું 2026

(8) છ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

પ્રિય મિત્રો, ‘છ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોની સંખ્યા અન્ય કેટલાક અક્ષરોની સરખામણીએ ઓછી છે. છતાં ગુજરાતી અને તત્સમ શબ્દભંડોળમાંથી ઘણા ઉપયોગી શબ્દો મળી શકે છે. નીચે અભ્યાસ માટે ઉપયોગી શબ્દો અને તેમના સમાનાર્થી અર્થો આપવામાં આવ્યા છે.

છ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
છાયા	પડછાયો, પડછાયડો
છત્ર	છત્રી, આશ્રય
છત્રછાયા	આશ્રય, રક્ષણ
છત્રી	છત્ર, વરસાદી આવરણ
છંદ	કાવ્યલય, તાલ
છંદોબધ્દ	લયબધ્દ, તાલબધ્દ
છાપ	નિશાની, પ્રભાવ
છાપકામ	મુદ્રણ, પ્રિન્ટિંગ
છાપરું	આવરણ, ઝૂંપડાનું છત
છૂટ	મુક્તિ, રાહત
છૂટકારો	મુક્તિ, નિવારણ
છૂટક	અલગ, છૂટું
છૂટાછેડા	વિયોગ, સંબંધવિચ્છેદ
છૂટવું	મુક્ત થવું, અલગ થવું
છલ	કપટ, દગો
છલકાવું	ઉભરાવું, વહાવી દેવું
છલકાટ	ઉભરાટ, છલકાવું
છલાંગ	ફૂદકો, ઉછાળો
છળકપટ	દગાબાજી, કપટ
છિદ્ર	કાણું, રંધ્ર
છિદ્રાળુ	કાણાવાળું, રંધ્રયુક્ત
છિન્ન	કપાયેલું, વિચ્છિન્ન
છિન્નભિન્ન	વેરવિખેર, તૂટેલું
છાપો	દરોડો, હુમલો
છાપેલું	મુદ્રિત, પ્રકાશિત

છ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
છોકરો	બાળક, કિશોર
છોકરી	બાળા, કન્યા
છોકરું	બાળક, બાલક
છબી	પ્રતિમા, તસવીર
છલાંગવું	ફૂદવું, ઉછળવું
છુપાવવું	સંતાડવું, ગુપ્ત રાખવું
છુપાયેલું	ગુપ્ત, અદૃશ્ય
છુપાવટ	ગુપ્તતા, સંતાડવું
છાંટવું	વિખેરવું, છાંટણી કરવી
છાંટણી	પસંદગી, વિભાજન
છાણ	ગોબર, છાણું
છાંયો	છાયા, પડછાયો
છાપ	પ્રભાવ, નિશાની
છલકતું	ઉભરતું, ભરપૂર

(9) જ પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની લિસ્ટ

વ્હાલા મિત્રો, ‘જ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ખૂબ જ સામાન્ય છે. જીવન, જ્ઞાન, પ્રકૃતિ, ભાવનાઓ અને વ્યવહાર સાથે જોડાયેલા અનેક શબ્દો અહીં જોવા મળે છે. નીચેની યાદી વિદ્યાર્થીઓ માટે સરળ અને ઉપયોગી રીતે તૈયાર કરવામાં આવી છે.

જ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
જંગલ	વન, અરણ્ય
જળ	પાણી, નીર
જીવન	જિંદગી, આયુષ્ય
જ્ઞાન	વિદ્યા, બોધ
જ્ઞાની	વિદ્વાન, જ્ઞાનવાન

જ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
જીત	વિજય, ફતેહ
જીતવું	વિજય મેળવવો, ફતેહ કરવી
જિજ્ઞાસા	કુતૂહલ, જાણવાની ઈચ્છા
જિજ્ઞાસુ	ઉત્સુક, કુતૂહલવાળો
જાગૃતિ	સજાગતા, સભાનતા
જાગૃત	સચેત, સજાગ
જગત	વિશ્વ, દુનિયા
જગ્યા	સ્થાન, સ્થળ
જનતા	લોકો, પ્રજા
જનમ	જન્મ, અવતરણ
જનક	પિતા, પિતૃ
જનની	માતા, મા
જનકલ્યાણ	લોકહિત, લોકમંગલ
જનસમૂહ	લોકસમૂહ, ભીડ
જવાબ	ઉત્તર, પ્રત્યુત્તર
જવાબદારી	ફરજ, ઉત્તરદાયિત્વ
જહાજ	નૌકા, નૌયાન
જલદી	ઝડપથી, તત્કાળ
જટિલ	મુશ્કેલ, સંકુલ
જટિલતા	મુશ્કેલી, સંકુલતા
જતન	સંભાળ, કાળજી
જતન કરવું	સાચવવું, સંભાળવું
જમાવટ	ગોઠવણી, વ્યવસ્થા
જમાવવું	ગોઠવવું, સ્થાપવું
જુદું	અલગ, ભિન્ન

જ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
જુદાઈ	વિયોગ, વિભાજન
જૂનું	પ્રાચીન, પુરાતન
જૂથ	સમૂહ, ટોળકી
જોખમ	સંકટ, ભય
જોશ	ઉત્સાહ, ઉમંગ
જોર	બળ, શક્તિ
જોરદાર	શક્તિશાળી, પ્રબળ
જાદુ	માયા, ઇશ્વરજાળ
જાળવણી	સંભાળ, રક્ષણ

(10) ઝ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

‘ઝ’ અક્ષરથી શરૂ થતા સામાન્ય શબ્દો પ્રમાણમાં ઓછા છે, પરંતુ ગુજરાતી ભાષામાં તેના ઘણા અર્થસભર શબ્દો મળે છે. નીચે પ્રયોજિત શબ્દો સાથે નજીકના અર્થવાળા શબ્દો આપવામાં આવ્યા છે. આ યાદી ભાષા અભ્યાસ માટે ઉપયોગી નીવડે છે.

ઝ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઝરણું	ઝરો, નિર્ઝર
ઝરવું	ટપકવું, વહેવું
ઝરમર	ટપટપ, હળવો વરસાદ
ઝાંખું	અસ્પષ્ટ, ધૂંધળું
ઝાંખપ	અસ્પષ્ટતા, ધૂંધળાપણું
ઝાંખી	દર્શન, અવલોકન
ઝાંખવું	જોવું, નિહાળવું
ઝાડ	વૃક્ષ, તરુ
ઝાડવું	સાફ કરવું, વાળવું
ઝાડી	વનસ્પતિસમૂહ, ઝાડીઓ

ઝ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઝાડપાન	પર્ણસમૂહ, વનસ્પતિ
ઝૂંપડી	કુટિર, ઝૂંપડું
ઝૂંપડું	કુટિર, નાનકડું ઘર
ઝૂલવું	હીંચવું, લટકવું
ઝૂલો	હીંચકો, દોલો
ઝૂમવું	ડોલવું, નાયવું
ઝૂમર	ઝુમ્મર, દીપશોભા
ઝંઝાવાત	વાવાઝોડું, તોફાન
ઝંઝટ	મુશ્કેલી, ઉપાધિ
ઝઘડો	કલહ, વિવાદ
ઝઘડાળુ	કલહપ્રિય, લડાયક
ઝગમગ	ચમકતું, તેજસ્વી
ઝગમગાટ	ચમક, ઝળહળાટ
ઝટકો	આઘાત, ધક્કો
ઝટ	તત્કાળ, તરત
ઝપાટો	ઝડપી હુમલો, વેગ
ઝપાઝપી	ધક્કામુક્કી, અથડામણ
ઝાંઝર	નૂપુર, પાયલ
ઝાંઝવા	મૃગજળ, ભ્રમજળ
ઝંખના	તીવ્ર ઈચ્છા, અભિલાષા
ઝંખવું	ઈચ્છવું, તલપવું
ઝેર	વિષ, ગરુળ
ઝેરી	વિષાળ, વિષમય
ઝીલવું	સહન કરવું, ધારણ કરવું
ઝીણું	સૂક્ષ્મ, બારીક

ઝ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઝીણવટ	સૂક્ષ્મતા, બારીકાઈ
ઝાકળ	શિશિર, ઓસ
ઝાંઝવું	ચમકવું, ઝળહળવું

(11) ટ પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની લિસ્ટ

મિત્રો, ‘ટ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો મુખ્યત્વે વ્યવહારિક ગુજરાતી ભાષામાં જોવા મળે છે. કેટલાક શબ્દો તત્સમ અથવા પ્રાદેશિક વપરાશમાં પણ મળે છે. નીચેના શબ્દો વિદ્યાર્થીઓને શબ્દોના વિવિધ અર્થ સમજવામાં અને ભાષામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરવામાં મદદ કરશે.

ટ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ટપાલ	પોસ્ટ, પત્રવ્યવહાર
ટપાલિયો	પોસ્ટમેન, ટપાલી
ટપકવું	ઝરવું, પડવું
ટોળું	સમૂહ, જૂથ
ટોળકી	જૂથ, સમૂહ
ટાઢ	ઠંડી, શીતળતા
ટાઢક	શીતળતા, ઠંડક
ટાંકણું	નોંધ, ટીપ
ટિપ્પણી	અભિપ્રાય, નોંધ
ટીકા	નિંદા, આલોચના
ટીકાકાર	આલોચક, વિવેચક
ટૂંકું	સંક્ષિપ્ત, લઘુ
ટૂંકાણ	સંક્ષેપ, લઘુતા
ટાળો	દૂર કરો, પરિહાર કરો
ટાળવું	પરિહારવું, દૂર રાખવું
ટક્કર	અથડામણ, સંઘર્ષ

ટ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ટહુકો	કલરવ, મધુર ધ્વનિ
ટહુકવું	કલરવ કરવું, બોલવું
ટાપુ	દ્વીપ, ટાપુપ્રદેશ
ટાઢું	શીતળ, ઠંડું
ટકાવારી	ટકાવાર પ્રમાણ, ટકા
ટકાઉ	સ્થાયી, મજબૂત
ટકોર	ઠપકો, ચેતવણી
ટકોરવું	ઠપકો આપવો, ચેતવવું
ટાણું	સમય, અવસર
ટાળોવાળો	વિલંબ કરનાર, ટાળનાર
ટોચ	શિખર, શીર્ષ
ટોચનું	શ્રેષ્ઠ, ઉત્તમ
ટેકો	આધાર, સહારો
ટેવ	આદત, સ્વભાવ
ટેવવું	આદત પાડવી, કેળવવું
ટેકણ	આધાર, સહારો
ટેક	આધાર, આશરો
ટહેલ	ફરવું, ભ્રમણ
ટહેલવું	ફરવું, વિહાર કરવો
ટકરાવ	સંઘર્ષ, અથડામણ
ટળવું	દૂર થવું, બચી જવું
ટળવળ	અશાંતિ, બેચેની
ટહુકો	ફૂજન, કલરવ

(12) ઠ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

વાયક મિત્રો, ‘ઠ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોની સંખ્યા મર્યાદિત હોવા છતાં ભાષામાં તેનો ઉપયોગ મહત્વપૂર્ણ છે. નીચે રોજિંદા ઉપયોગ, સાહિત્ય અને અભ્યાસમાં મળતા શબ્દો સાથે તેમના નજીકના અર્થવાળા શબ્દો આપવામાં આવ્યા છે.

ઠ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઠંડક	શીતળતા, ઠારક
ઠંડું	શીતળ, શીત
ઠંડો	શીતળ, ઠંડો
ઠપકો	ધમક, તાડના
ઠપકાવવું	ઠપકો આપવો, ધમકાવવું
ઠગ	કપટી, છેતરપિંડી કરનાર
ઠગાઈ	છેતરપિંડી, કપટ
ઠગવું	છેતરવું, દગો આપવો
ઠાઠ	વૈભવ, ભવ્યતા
ઠાઠમાઠ	વૈભવ, શાન
ઠેકાણું	સ્થાન, નિવાસસ્થાન
ઠેકડી	મજાક, ઉપહાસ
ઠેકેદાર	કોન્ટ્રાક્ટર, કરારધારક
ઠરાવ	નિર્ણય, નિર્ધાર
ઠરાવવું	નક્કી કરવું, નિર્ધારવું
ઠરેલું	નિશ્ચિત, નક્કી
ઠરી જવું	સ્થિર થવું, શાંત થવું
ઠેર	સ્થળ, જગ્યા
ઠેરઠેર	સર્વત્ર, બધે
ઠેરવવું	સ્થાપવું, મૂકવું
ઠોકર	ધક્કો, આઘાત
ઠોકરાવું	અથડાવું, ટકરાવું

ઠ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઠોકવું	મારવું, પ્રહાર કરવો
ઠોસ	મજબૂત, દૃઢ
ઠોસપણું	મજબૂતી, દૃઢતા
ઠસ્સો	રુઆબ, શાન
ઠસોઠસ	ભરપૂર, સંપૂર્ણ ભરેલું
ઠગારો	છેતરપિડી, કપટ
ઠાઠડી	શોભા, વૈભવ
ઠામ	સ્થાન, જગ્યા
ઠેકાણાવાળું	સ્થિર, નિશ્ચિત
ઠરાવ	સંકલ્પ, નિર્ણય
ઠરાવેલો	નિર્ધારિત, નક્કી
ઠેકાણે	યોગ્ય સ્થાને, સ્થળે
ઠંડક આપવી	શીતળ કરવું, રાહત આપવી
ઠંડકભર્યું	શીતળ, શાંત
ઠંડકદાર	શીતળ, ઠંડું
ઠપકો આપવો	ચેતવવું, ધમકાવવું
ઠસેદાર	રુઆબદાર, શાનદાર

(13) ડ પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની લિસ્ટ

પ્રિય મિત્રો, 'ડ' અક્ષરથી શરૂ થતા કેટલાક શબ્દો ગુજરાતી બોલચાલમાં વધારે જોવા મળે છે, જ્યારે કેટલાક શબ્દો તત્સમ અથવા અન્ય ભારતીય ભાષાઓના પ્રભાવથી વપરાય છે. નીચે ઉપયોગી શબ્દોનો સંગ્રહ આપવામાં આવ્યો છે.

ડ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ડર	ભય, બીક
ડરવું	ભય પામવું, બીવું
ડરામણું	ભયંકર, ભયજનક

ડ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ડહાપણ	સમજદારી, બુદ્ધિમત્તા
ડાહ્યો	સમજદાર, બુદ્ધિશાળી
ડાળ	શાખા, ફાંટો
ડાળખી	શાખા, નાની ડાળ
ડુંગર	પર્વત, ગિરિ
ડુંગરાળ	પર્વતીય, પહાડી
ડૂબવું	નિમજ્જન થવું, ગરકાવ થવું
ડૂબાડવું	ગરકાવ કરવું, નિમજ્જિત કરવું
ડૂબાણ	નિમજ્જન, અવતરણ
ડબ્બો	પેટી, પાત્ર
ડબલ	બમણું, દ્વિગુણ
ડગલું	પગલું, પગથિયું
ડગમગ	અસ્થિર, લથડતું
ડગમગલું	લથડવું, અસ્થિર થવું
ડગલો	પગલું, ચાલ
ડોક	માથું, શિર
ડોકિયું	મસ્તક, માથું
ડોકિયું કરવું	નજર કરવી, જોવું
ડોળ	દેખાવ, આડંબર
ડોળ કરવો	આડંબર કરવો, દેખાડો કરવો
ડોલવું	હલવું, ઝૂલવું
ડોલ	પાત્ર, ડોલયું
ડાંગર	ચોખા, ધાન
ડાળી	શાખા, ડાળ
ડાકોર	તીર્થસ્થાન, ધાર્મિક સ્થળ

ડ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ડાઘ	કલંક, નિશાન
ડાઘરહિત	નિષ્કલંક, શુદ્ધ
ડામ	નિશાન, દાગ
ડામવું	સજા કરવી, નિયંત્રિત કરવું
ડહોળવું	હલાવવું, ઉથલાવવું
ડહોળાટ	હલચલ, ઉથલપાથલ
ડફોળ	મૂર્ખ, અણસમજી
ડગલું ભરવું	આગળ વધવું, પગલું ભરવું
ડબ્ડબ	ભરેલું, છલોછલ
ડહાપણભર્યું	સમજદાર, બુદ્ધિશાળી
ડંખ	વિષદંશ, પ્રહાર

(14) ઢ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

સામાન્ય રીતે ‘ઢ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો પણ પ્રમાણમાં ઓછા છે. તેથી અહીં પ્રચલિત ગુજરાતી શબ્દો ઉપરાંત સાહિત્યિક અને તત્સમ વપરાશમાં આવતા શબ્દોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. આ રીતે યાદી ભાષાશાસ્ત્રીય રીતે વધુ ઉપયોગી બને છે.

ઢ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઢગલો	રાશિ, જથ્થો
ઢગ	રાશિ, સમૂહ
ઢાંકવું	આવરવું, ઢાંકણું કરવું
ઢાંકણું	આવરણ, ઢાંકણી
ઢાલ	રક્ષણપટ, કવચ
ઢાળ	ઢોળાવ, ઉતાર
ઢાળવું	રેડવું, ઉતારવું
ઢીલ	શિથિલતા, છૂટ

ઢ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઢીલું	શિથિલ, નરમ
ઢીલા	શિથિલ, ઢીલાશવાળા
ઢોલ	વાધ, નગારું
ઢોલક	વાધ, મૃદંગિકા
ઢોલિયો	ઢોલવાદક, વાદક
ઢોર	પશુ, જાનવર
ઢોરવાડો	પશુવાડો, ગૌશાળા
ઢબ	રીત, પદ્ધતિ
ઢબદાર	સુંદર, આકર્ષક
ઢોંગ	દંભ, પાખંડ
ઢોંગી	દંભી, પાખંડી
ઢાંકપિછોડો	ગુપ્તતા, છુપાવટ
ઢાંકેલું	આવરિત, ગુપ્ત
ઢીલાશ	શિથિલતા, નરમાઈ
ઢીંચણ	ધૂંટણ, જાનુ
ઢીમ	ગાંઠ, પિંડ
ઢોળાવ	ઉતાર, નમાવ
ઢોળવું	રેડવું, વહાવવું
ઢસડવું	ખેંચવું, ઘસડવું
ઢસડાટ	ખેંચતાણ, ઘસડાટ
ઢબે	રીતે, પદ્ધતિથી
ઢંગ	રીત, ઢબ
ઢંગથી	વ્યવસ્થિત રીતે, યોગ્ય રીતે
ઢાક	આવરણ, ઢાંકણ
ઢાળવાળું	ઢોળાવવાળું, ઉતારવાળું

ઢ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ઢોરચરાણ	પશુચરાણ, ગોચર
ઢોરપશુ	જાનવર, પશુ
ઢોકળું	વાનગી, ખાધપદાર્થ
ઢેબરું	ગાંઠ, પિંડ
ઢગલાબંધ	પુષ્કળ, વિપુલ
ઢોંગ કરવું	દંભ કરવો, પાખંડ કરવું
ઢાંકણ	આવરણ, રક્ષણ

(15) ત પરથી સમાનાર્થી શબ્દોની લિસ્ટ

મિત્રો, ‘ત’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ખૂબ જ મહત્વ ધરાવે છે. સમય, વિચાર, સ્વભાવ, પ્રકૃતિ અને વ્યવહાર સાથે જોડાયેલા અનેક શબ્દો આ અક્ષરથી મળે છે. નીચે 40 ઉપયોગી શબ્દો તેમના સમાનાર્થી સાથે આપવામાં આવ્યા છે.

ત પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
તરત	તત્કાળ, તુરંત
તરસ	તૃષ્ણા, પાણીની ઈચ્છા
તરસવું	તૃષિત થવું, ઝંખવું
તાજું	નવું, તાજું
તાકાત	શક્તિ, બળ
તાકાતવર	શક્તિશાળી, બળવાન
તકલીફ	મુશ્કેલી, પરેશાની
તપ	સાધના, તપશ્ચર્યા
તપસ્યા	સાધના, આરાધના
તહેવાર	ઉત્સવ, પર્વ
તંદુરસ્ત	સ્વસ્થ, નિરોગી
તંદુરસ્તી	આરોગ્ય, સ્વાસ્થ્ય

ત પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
તક	અવસર, મોકો
તટ	કિનારો, તીર
તત્વ	મૂળ તત્વ, સાર
તત્વજ્ઞાન	દર્શન, ફિલસૂફી
તીવ્ર	પ્રખર, ઉગ્ર
તીવ્રતા	પ્રખરતા, ઉગ્રતા
તૃપ્તિ	સંતોષ, ધરપત
તૃપ્ત	સંતુષ્ટ, સંતોષાયેલો
ત્યાગ	પરિત્યાગ, બલિદાન
ત્યાગવું	છોડવું, પરિત્યાગ કરવો
ત્રાસ	પીડા, હેરાનગતિ
ત્રાસદાયક	પીડાદાયક, કષ્ટદાયક
ત્રુટિ	ભૂલ, ખામી
તેજ	કાંતિ, પ્રકાશ
તેજસ્વી	પ્રકાશમાન, દીપ્તિમાન
તેજી	ઝડપ, વેગ
તેજસ્વિતા	કાંતિ, દીપ્તિ
તોફાન	વાવાઝોડું, આંધી
તોફાની	ઉગ્ર, તોફાનમય
તુલના	સરખામણી, ઉપમા
તુલ્ય	સમાન, સરખું
તંદ્રા	ઊંઘ, નિદ્રા
તટસ્થ	નિષ્પક્ષ, પક્ષપાતરહિત
તકેદારી	સાવચેતી, સજાગતા
તાજગી	સ્ફૂર્તિ, તાજુંપણું

ત પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
તાત્કાલિક	તત્કાળ, તરતનું
તરસ્યા	તૃષિત, પાણી માટે વ્યાકુળ

(16) થ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

‘થ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો બોલચાલ અને લેખિત ગુજરાતી બંનેમાં ઉપયોગી છે. નીચેના શબ્દોમાં ભાવના, વ્યવહાર, સમય અને સ્થિતિ દર્શાવતા શબ્દોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. સરળ સમાનાર્થી શબ્દો વિદ્યાર્થીઓને ભાષા સમજવામાં મદદરૂપ થશે.

થ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
થાક	શ્રમ, કંટાળો
થાકવું	શ્રાંત થવું, કંટાળવું
થાકેલો	શ્રાંત, પરિશ્રાંત
થાળ	પાત્ર, ભોજનપાત્ર
થાળી	ભોજનપાત્ર, પાત્ર
થંભવું	અટકવું, રોકાવું
થંભાવવું	રોકવું, અટકાવવું
થાંભલો	સ્તંભ, આધારસ્તંભ
થાપ	પ્રહાર, હાથનો ઘા
થાપણ	જમા, નિક્ષેપ
થાપણદાર	જમાકર્તા, નિક્ષેપક
થાપણું	જમા રકમ, નિક્ષેપ
થડ	વૃક્ષનો મુખ્ય ભાગ, કાંડ
થડકવું	ઘબકવું, કંપવું
થડકો	ઘબકારો, કંપન
થર	સ્તર, પડ
થરથર	કંપતું, ધ્રૂજતું

થ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
થરથરવું	ધૂજવું, કંપવું
થરથરાટ	કંપન, ધુજારી
થાકમય	શ્રમભર્યું, કંટાળાજનક
થાકમુક્ત	તાજું, સ્ફૂર્તિવાળું
થંભ	આધાર, સ્તંભ
થાપ મારવી	પ્રહાર કરવો, મારવું
થાપણું કરવું	જમા કરવું, નિક્ષેપ કરવો
થોડી	અલ્પ, થોડીઘણી
થોડું	અલ્પ, જરાક
થોડાક	કેટલાક, થોડા
થાક ઉતારવો	આરામ કરવો, વિશ્રામ કરવો
થાકારૂપ	શ્રમજન્ય, પરિશ્રમભર્યું
થાળીમાં	પાત્રમાં, ભોજનપાત્રમાં
થરથરાટભર્યું	કંપનમય, ધુજતું
થનગનાટ	ઉત્સાહ, ઉમંગ
થનગનવું	ઉત્સાહિત થવું, ઉત્સુક થવું
થોભવું	રોકાવું, અટકવું
થોભાવવું	રોકવું, અટકાવવું
થંભેલો	સ્થિર, અટકેલો
થાકલેલો	શ્રાંત, પરિશ્રાંત
થાપણ	જમા, નિક્ષેપ
થડક	ધબકાર, કંપન

(17) દ પરથી મહત્વપૂર્ણ સમાનાર્થી શબ્દો

વાચક મિત્રો, ‘દ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં ગુજરાતી ભાષાના ખૂબ જ પ્રચલિત શબ્દોનો સમાવેશ થાય છે. દયા, દાન, દિશા, દિવસ, દુનિયા અને જીવનવ્યવહાર સાથે જોડાયેલા શબ્દો અહીં જોવા મળે છે. નીચેની યાદી ભાષા

અભ્યાસ માટે વિશેષ મદદરૂપ છે.

દ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
દયા	કરુણા, અનુકંપા
દાન	ભેટ, અર્પણ
દિશા	તરફ, માર્ગ
દિવસ	દિન, વાર
દુઃખ	શોક, વ્યથા
દુઃખી	શોકગ્રસ્ત, વ્યથિત
દુષ્ટ	ખરાબ, દુરાચારી
દુશ્મન	શત્રુ, વેરી
દુનિયા	વિશ્વ, જગત
દેહ	શરીર, કાયા
દેવ	ઈશ્વર, ભગવાન
દેવી	ભગવતી, શક્તિ
દેવતા	સુર, અમર
દેશ	રાષ્ટ્ર, વતન
દેશવાસી	નાગરિક, દેશનો રહેવાસી
દોષ	ખામી, અપરાધ
દોષિત	અપરાધી, ગુનેગાર
દ્રવ્ય	પદાર્થ, સંપત્તિ
દ્રષ્ટિ	નજર, દૃષ્ટિકોણ
દૃશ્ય	નજારો, દૃશ્યમાન દૃશ્ય
દુઢ	મજબૂત, અડગ
દુઢતા	મક્કમતા, અડગતા
દાનવીર	દાનશીલ, ઉદાર

દ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
દાનશીલ	ઉદાર, દાતાર
દબાણ	ભાર, દાબ
દબદબો	પ્રભાવ, રુઆબ
દક્ષ	કુશળ, નિપુણ
દક્ષતા	કુશળતા, નિપુણતા
દગો	વિશ્વાસઘાત, છેતરપિંડી
દગાબાજ	કપટી, વિશ્વાસઘાતી
દરિયો	સમુદ્ર, સાગર
દરવાજો	દ્વાર, બારણું
દરિદ્ર	ગરીબ, નિર્ધન
દર્પણ	અરીસો, આરસી
દર્પ	અહંકાર, ધમંડ
દોડ	દોડધામ, ઝડપથી દોડવું
દોષરહિત	નિર્દોષ, નિષ્કલંક
દંતકથા	લોકકથા, પુરાકથા
દૈનિક	રોજિદું, પ્રતિદિનનું

(18) ધ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

વિદ્યાર્થી મિત્રો, ‘ધ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં અનેક અર્થસભર ભાવનાઓ અને ગુણો વ્યક્ત કરે છે. ધર્મ, ધીરજ, ધન, ધ્યાન અને ધ્યેય જેવા શબ્દો જીવન સાથે સીધા જોડાયેલા છે. નીચે સરળ સમાનાર્થી શબ્દો સાથે 40 શબ્દોની યાદી આપવામાં આવી છે.

ધ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ધન	સંપત્તિ, દ્રવ્ય
ધનવાન	શ્રીમંત, સમૃદ્ધ
ધર્મ	કર્તવ્ય, નીતિ

ધ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ધીરજ	ધૈર્ય, સહનશક્તિ
ધીર	શાંત, ધૈર્યવાન
ધૈર્ય	હિંમત, સાહસ
ધ્યેય	લક્ષ્ય, ઉદ્દેશ
ધ્યાન	ચિંતન, મનન
ધારો	પ્રવાહ, ધાર
ધારણા	માન્યતા, ખ્યાલ
ધાર્મિક	આધ્યાત્મિક, ધર્મસંબંધિત
ધમકી	ધાક, ભયભીત કરવાની ચેતવણી
ધમાલ	મોજમસ્તી, ઉત્સવ
ધમધમાટ	ઘોંઘાટ, ગતિ
ધક્કો	આઘાત, ઠેસ
ધક્કામુક્કી	ધમાલ, અથડામણ
ધૂળ	રજ, રેણુ
ધુમાડો	ધૂમ્ર, ધૂમ
ધુમ્મસ	કોહરું, ધુમ્મળ
ધૂંધળું	ઝાંખું, અસ્પષ્ટ
ધ્વજ	ઝંડો, પતાકા
ધ્વનિ	અવાજ, નાદ
ધ્વનિત	ગુંજતું, પ્રગટ થતું
ધ્રુજવું	કંપવું, થરથરવું
ધ્રુજારી	કંપન, થરથરાટ
ધારા	પ્રવાહ, વહેણ
ધારા	નિયમ, કલમ
ધોરણ	માપદંડ, સ્તર

ધ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ધોરણસર	પ્રમાણસર, માપદંડ મુજબ
ધબકારો	ધડકન, સ્પંદન
ધબકવું	ધડકવું, સ્પંદિત થવું
ધસારો	વેગ, ધસમસાટ
ધસવું	ધૂસવું, પ્રવેશવું
ધક્કો આપવો	હડસેલો મારવો, ઠેલવું
ધન્ય	પવિત્ર, ભાગ્યશાળી
ધન્યવાદ	આભાર, કૃતજ્ઞતા
ધીરજવાન	ઘૈર્યશીલ, સહનશીલ
ધીમું	મંદ, ધીમુંગતિનું
ધીમાપણું	મંદતા, શિથિલતા

(19) ન પરથી મહત્વપૂર્ણ સમાનાર્થી શબ્દો

પ્રિય વાચકો, ‘ન’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં બહુ પ્રમાણમાં વપરાય છે. નદી, નગર, નવું, નમ્રતા, ન્યાય અને નસીબ જેવા શબ્દો આપણા રોજિંદા જીવનનો ભાગ છે. નીચે વિધાર્થીઓ માટે સરળ અને ઉપયોગી સમાનાર્થી શબ્દોની યાદી છે.

ન પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
નદી	સરિતા, તટિની
નગર	શહેર, પુર
નવું	અર્વાચીન, તાજું
નમ્ર	વિનમ્ર, વિવેકી
નમ્રતા	વિનય, વિનીતતા
નસીબ	ભાગ્ય, કિસ્મત
ન્યાય	ઇન્સાફ, ન્યાયધર્મ
ન્યાયી	ન્યાયપ્રિય, નિષ્પક્ષ

ન પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
નાદ	ધ્વનિ, અવાજ
નાદાન	અજાણ, અણસમજુ
નાશ	વિનાશ, ધ્વંસ
નાશવંત	ક્ષણભંગુર, અનિત્ય
નિદા	ટીકા, અપવાદ
નિર્ભય	નિડર, ભયમુક્ત
નિરાશ	હતાશ, ઉદાસ
નિરાશા	હતાશા, નાઉમેદી
નિરંતર	સતત, અવિરત
નિર્મળ	શુદ્ધ, સ્વચ્છ
નિર્માણ	બાંધકામ, રચના
નિર્દોષ	બેકસૂર, નિષ્પાપ
નિર્ધન	ગરીબ, દરિદ્ર
નિર્ધાર	નિર્ણય, સંકલ્પ
નિપુણ	કુશળ, હોશિયાર
નિષેધ	મનાઈ, પ્રતિબંધ
નિષ્કલંક	નિર્દોષ, શુદ્ધ
નિષ્કપટ	નિખાલસ, સરળ
નિષ્પક્ષ	તટસ્થ, પક્ષપાતરહિત
નિષ્ક્રિય	અક્રિય, નિષ્કર્મ
નિમંત્રણ	આમંત્રણ, તેડું
નિવાસ	રહેઠાણ, વસવાટ
નિવેદન	કથન, બયાન
નિયમ	કાયદો, ધારાધોરણ
નિયમિત	વ્યવસ્થિત, નિર્ધારિત

ન પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
નિકટ	નજીક, સમીપ
નિકાસ	બહાર જવાનો માર્ગ, વિસર્જન
નિરાળો	અનોખો, વિશિષ્ટ
નિશાન	ચિહ્ન, નિશાની
નિશ્ચય	નિર્ણય, સંકલ્પ
નિશ્ચિત	ચોક્કસ, નક્કી
નૈતિક	સદાચારસંબંધિત, નીતિપૂર્ણ

(20) પ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

‘પ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ખૂબ વિશાળ સંખ્યામાં જોવા મળે છે. પ્રેમ, પ્રકૃતિ, પર્વત, પ્રકાશ, પાણી, પ્રજા અને પ્રયત્ન જેવા અનેક શબ્દો આ અક્ષરથી શરૂ થાય છે. નીચે 40 ઉપયોગી શબ્દો સાથે તેમના સમાનાર્થી આપ્યા છે.

પ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
પાણી	જળ, નીર
પવન	વાયુ, સમીર
પૃથ્વી	ધરતી, ભૂમિ
પર્વત	ગિરિ, પહાડ
પ્રકાશ	અજવાળું, રોશની
પ્રેમ	પ્રીતિ, સ્નેહ
પ્રયત્ન	પ્રયાસ, મહેનત
પ્રજા	લોકો, જનતા
પ્રકૃતિ	કુદરત, સૃષ્ટિ
પ્રભાત	સવાર, ઉષા
પ્રાચીન	પુરાતન, જૂનું
પ્રસન્ન	ખુશ, આનંદિત

પ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
પ્રસિદ્ધ	વિખ્યાત, નામી
પ્રસિદ્ધિ	ખ્યાતિ, નામના
પ્રાર્થના	વિનંતી, અરજ
પ્રગતિ	વિકાસ, ઉન્નતિ
પ્રગટ	જાહેર, વ્યક્ત
પ્રચંડ	ઉગ્ર, ભયંકર
પ્રચુર	પુષ્કળ, વિપુલ
પ્રતીક્ષા	રાહ, રાહ જોવી
પ્રતિકાર	વિરોધ, સામનો
પ્રતિકૃતિ	પ્રતિમા, નકલ
પ્રતિષ્ઠા	માન, ગૌરવ
પ્રતિભા	કૌશલ્ય, હુન્નર
પ્રેરણા	ઉત્સાહ, પ્રોત્સાહન
પ્રેરિત	ઉત્સાહિત, પ્રોત્સાહિત
પરિશ્રમ	મહેનત, શ્રમ
પરાક્રમ	શૌર્ય, વીરતા
પરંપરા	રીતરિવાજ, પ્રથા
પરિસ્થિતિ	સ્થિતિ, સંજોગ
પવિત્ર	શુદ્ધ, પાવન
પાપ	અધર્મ, અપરાધ
પાપી	અધર્મી, દુષ્ટ
પીડા	દુઃખ, વ્યથા
પીડિત	દુઃખી, વ્યથિત
પોષણ	પાલન, પોષક આહાર
પાત્ર	યોગ્ય વ્યક્તિ, ભાજન

પ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
પતન	અધોગતિ, પડતી
પથ	માર્ગ, રસ્તો
પાંખ	પક્ષપત્ર, પંખ

(21) ફ પરથી મહત્વપૂર્ણ સમાનાર્થી શબ્દો

વાચકગણ, ‘ફ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં રોજિંદા વ્યવહારથી લઈને સાહિત્ય અને અભ્યાસ સુધી જોવા મળે છે. ફળ, ફૂલ, ફરજ, ફાયદો અને ફુરસદ જેવા શબ્દો ખૂબ પ્રચલિત છે. નીચે શબ્દો તેમના સમાનાર્થી સાથે આપવામાં આવ્યા છે.

ફ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ફળ	પરિણામ, નતીજો
ફૂલ	પુષ્પ, સુમન
ફરજ	કર્તવ્ય, જવાબદારી
ફાયદો	લાભ, નફો
નુકસાન	ખોટ, હાનિ
ફુરસદ	નવરાશ, અવકાશ
ફરવું	ભ્રમણ કરવું, વિહાર કરવો
ફરાર	નાસી ગયેલો, પલાયન કરેલો
ફાટ	ચીર, ભંગ
ફાડવું	ચીરવું, વિભાજિત કરવું
ફાળવણી	વહેંચણી, વિતરણ
ફાળો	યોગદાન, અંશ
ફાળો આપવો	યોગદાન આપવું, મદદ કરવી
ફિકર	ચિંતા, ચિંતન
ફિક્કું	નિસ્તેજ, ઝાંખું
ફૂર્તિ	સ્ફૂર્તિ, ઉત્સાહ

ફ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ફૂર્તિવું	સ્ફૂર્તિવાળું, ચપળ
ફૂલવું	વિકસવું, ફૂલાવું
ફૂલાવો	સોજો, વૃદ્ધિ
ફેંકવું	ઉછાળવું, નાખવું
ફેલાવવું	વિસ્તરાવવું, પ્રસારવું
ફેલાવો	વિસ્તાર, પ્રસાર
ફેરફાર	પરિવર્તન, બદલાવ
ફેર	બદલાવ, તફાવત
ફેરવવું	બદલવું, પરિવર્તિત કરવું
ફસાવું	અટવાવું, મુશ્કેલીમાં પડવું
ફસાવટ	અટકણ, મુશ્કેલી
ફસાવવું	અટકાવવું, પકડવું
ફટાફટ	ઝડપથી, તત્કાળ
ફટકો	પ્રહાર, ઘા
ફટકાર	ઠપકો, સજા
ફટકારવું	ઠપકો આપવો, મારવું
ફૂલછોડ	વનસ્પતિ, પુષ્પવૃક્ષ
ફળદ્રુપ	ઉપજાઉ, ઉત્પાદક
ફળદાયી	લાભદાયક, પરિણામકારક
ફળદ્રુપતા	ઉપજાઉપણું, ઉત્પાદકતા
ફોજ	સૈન્ય, લશ્કર
ફોજદાર	સેનાપતિ, સૈનિક અધિકારી
ફાંસો	પાશ, દોરડાનો ફંદો
ફાંટો	શાખા, રસ્તાનો વિભાગ

(22) બ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

‘બ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી બોલચાલ અને લેખન બંનેમાં ખૂબ સામાન્ય છે. બળ, બુદ્ધિ, બગીચો, બંધન અને બહાદુરી જેવા અનેક શબ્દો આ અક્ષરથી શરૂ થાય છે. નીચે અભ્યાસ માટે સરળ સમાનાર્થી શબ્દો આપવામાં આવ્યા છે.

બ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
બળ	શક્તિ, તાકાત
બળવાન	શક્તિશાળી, તાકાતવર
બુદ્ધિ	સમજ, મતિ
બુદ્ધિશાળી	સમજદાર, હોશિયાર
બગીચો	ઉદ્યાન, વાટિકા
બાળક	બાલક, શિશુ
બાળકી	બાળા, કન્યા
બહાદુર	શૂરવીર, વીર
બહાદુરી	શૌર્ય, વીરતા
બરફ	હિમ, તુષાર
બરાબર	સમાન, યથાર્થ
બરબાદ	નષ્ટ, વિનાશ પામેલું
બચાવ	રક્ષણ, સંરક્ષણ
બચવું	સુરક્ષિત રહેવું, ઉગરવું
બચત	સંગ્રહ, બચાવેલી રકમ
બંધ	અટકેલું, રુદ્ધ
બંધન	બેડી, પાશ
બંધારણ	રચના, સંવિધાન
બંદી	કેદી, કેદી
બંદર	બંદરગાહ, નૌકામથક
બયાન	નિવેદન, કથન

બ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
બોજ	ભાર, વજન
બોજો	ભાર, વજન
બિનજરૂરી	અનાવશ્યક, નિરર્થક
બિનઅર્થ	નિરર્થક, અર્થહીન
બીક	ભય, ડર
બીમારી	રોગ, વ્યાધિ
બીમાર	રોગી, અસ્વસ્થ
બેદરકાર	બેદિલ, બેદરદી
બેદરકારી	ઉપેક્ષા, નિષ્કાળજી
બેસવું	બિરાજવું, આસન લેવું
બેસાડવું	બિરાજમાન કરવું, સ્થાપવું
બોલવું	કહેવું, કથન કરવું
બોલયાવ	વ્યવહાર, વાતચીત
બોલકણું	વાયાળ, વાતોડિયું
બોધ	જ્ઞાન, સમજ
બોધપાઠ	શિક્ષા, શીખ
બૌદ્ધિક	બુદ્ધિસંબંધિત, જ્ઞાનાત્મક
બાહ્ય	બહારનું, બાહ્યસ્થ
બિનહાનિકારક	નિર્દોષ, સુરક્ષિત

• આજનું જાણવા જેવું 2026

(23) ભ પરથી મહત્વપૂર્ણ સમાનાર્થી શબ્દો

‘ભ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં ભાવનાઓ, ગુણો, સંબંધો અને સામાજિક જીવન સાથે જોડાયેલા અનેક શબ્દો આવે છે. ભય, ભક્તિ, ભૂમિ, ભોજન અને ભવિષ્ય જેવા શબ્દો ખૂબ ઉપયોગી છે. સામાન્ય જ્ઞાન અને અભ્યાસ માટે આ શબ્દો સરસ છે.

ભ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ભય	ડર, બીક
ભક્તિ	શ્રદ્ધા, ઉપાસના
ભક્ત	ઉપાસક, શ્રદ્ધાળુ
ભગવાન	ઈશ્વર, પરમાત્મા
ભવિષ્ય	આવતીકાલ, ભાવિ
ભૂતકાળ	વીતેલો સમય, ભૂતકાળીન સમય
ભૂમિ	ધરતી, જમીન
ભૂખ	ક્ષુધા, અન્નની ઈચ્છા
ભૂખ્યો	ક્ષુધાતુર, અન્નવિહોણો
ભોજન	આહાર, અન્ન
ભોજનાલય	અન્નક્ષેત્ર, ભોજનગૃહ
ભાઈ	બંધુ, સહોદર
બહેન	ભગિની, સહોદરી
ભાવ	કિંમત, વાગણી
ભાવના	વાગણી, સંવેદના
ભાવુક	વાગણીશીલ, સંવેદનશીલ
ભવ્ય	વૈભવી, વિશાળ
ભવ્યતા	વૈભવ, વિશાળતા
ભિન્ન	જુદું, અલગ
ભિન્નતા	તફાવત, વિવિધતા
ભેટ	ઉપહાર, નજરાણું
ભેદ	ફરક, અંતર
ભેદભાવ	પક્ષપાત, અસમાનતા
ભ્રમ	ગેરસમજ, મૂંઝવણ
ભ્રમણ	પ્રવાસ, ફરવું

ભ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ભ્રમિત	મૂંઝાયેલો, ગેરમાર્ગે દોરાયેલો
ભલાઈ	સદાચાર, ઉપકાર
ભલું	સારું, કલ્યાણકારી
ભોળો	નિર્દોષ, સરળ
ભોળાઈ	નિર્દોષતા, સરળતા
ભીડ	જનસમૂહ, ટોળું
ભીનું	આર્દ્ર, ભેજવાળું
ભીનાશ	ભેજ, આર્દ્રતા
ભિક્ષા	દાન, યાચના
ભિક્ષુક	યાચક, ભિખારી
ભરપૂર	પુષ્કળ, વિપુલ
ભરવું	પૂર્ણ કરવું, પૂરવું
ભંગ	તૂટફૂટ, વિચ્છેદ
ભંગુર	નાજુક, નાશવંત
ભયાનક	ભીષણ, ડરામણું

(24) મ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

મિત્રો, ‘મ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષાના સૌથી વધુ ઉપયોગમાં આવતા શબ્દોમાં સામેલ છે. મન, માન, મમતા, મહેનત, માર્ગ અને મિત્ર જેવા શબ્દો રોજિદા જીવન સાથે જોડાયેલા છે.

મ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
મન	ચિત્ત, હૃદય
મમતા	પ્રેમ, સ્નેહ
માતા	મા, જનની
માન	સન્માન, આદર
માનવ	માણસ, મનુષ્ય

મ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
માનવતા	મનુષ્યતા, માનવીયતા
માર્ગ	રસ્તો, પથ
મહેનત	પરિશ્રમ, શ્રમ
મહાન	શ્રેષ્ઠ, ઉત્તમ
મહત્તા	મહત્વ, ગૌરવ
મીઠું	મધુર, લવણ
મીઠાશ	મધુરતા, મીઠાપણું
મિત્ર	દોસ્ત, સખા
મિત્રતા	મૈત્રી, દોસ્તી
મુક્તિ	સ્વતંત્રતા, છૂટકારો
મુક્ત	સ્વતંત્ર, આઝાદ
મુશ્કેલી	તકલીફ, અડચણ
મજબૂત	દૃઢ, સશક્ત
મજબૂતી	દૃઢતા, શક્તિ
મૌન	શાંતિ, નિઃશબ્દતા
મૌનતા	નિઃશબ્દતા, શાંત સ્થિતિ
મરણ	મૃત્યુ, અવસાન
મૃત્યુ	મરણ, અવસાન
મરજી	ઈચ્છા, ઇચ્છાશક્તિ
મંજૂરી	અનુમતિ, સંમતિ
મંથન	વિચારવિમર્શ, મથામણ
મંગળ	કલ્યાણ, શુભ
મંગળમય	શુભ, કલ્યાણકારી
મહિમા	ગૌરવ, યશ
મહેમાન	અતિથિ, પાહુણો

મ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
મોજ	આનંદ, મસ્તી
મોજમસ્તી	આનંદપ્રમોદ, વિહાર
મર્યાદા	સીમા, હદ
મર્યાદિત	સીમિત, નિયંત્રિત
મૃદુ	કોમળ, નરમ
મૃદુતા	કોમળતા, નરમાઈ
મૂલ્ય	કિંમત, મહત્તા
મૂર્ખ	અણસમજુ, અજ્ઞાની
મૂંઝવણ	દ્વિધા, ગૂંચવણ
મહેનતી	પરિશ્રમી, કર્મઠ

(25) ય પરથી મહત્વપૂર્ણ સમાનાર્થી શબ્દો

ઘડાલા મિત્રો, ‘ય’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં યશ, યાત્રા, યુવાન, યોગ્યતા અને યોગ જેવા શબ્દોનો સમાવેશ થાય છે. આ શબ્દો જીવન, શિક્ષણ, આધ્યાત્મિકતા અને વ્યવહાર સાથે સંબંધિત છે. નીચે સરળ ભાષામાં તેમના સમાનાર્થી શબ્દો આપ્યા છે.

ય પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
યશ	કીર્તિ, પ્રસિદ્ધિ
યશસ્વી	કીર્તિમાન, પ્રસિદ્ધ
યાત્રા	પ્રવાસ, મુસાફરી
યાત્રી	પ્રવાસી, મુસાફર
યાતના	પીડા, વેદના
યુક્તિ	ઉપાય, કૌશલ્ય
યુક્ત	જોડાયેલું, યોગ્ય
યોગ્ય	લાયક, ઉચિત
યોગ્યતા	લાયકાત, ક્ષમતા

ય પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
યુદ્ધ	લડાઈ, સંગ્રામ
યુદ્ધવીર	યોદ્ધા, રણવીર
યુવાન	તરુણ, કિશોર
યુવક	તરુણ, યુવાન
યુવતી	તરુણી, કન્યા
યુગ	કાળ, સમયખંડ
યોગ	જોડાણ, સાધના
યોગી	સાધુ, સાધક
યોગદાન	ફાળો, સહયોગ
યોગદાન આપવું	ફાળો આપવો, સહાય કરવી
યંત્ર	સાધન, મશીન
યત્ન	પ્રયત્ન, પ્રયાસ
યથાર્થ	સાયું, વાસ્તવિક
યથાસંભવ	શક્ય તેટલું, બને તેટલું
યથોચિત	યોગ્ય, ઉચિત
યથાવત	જેમનું તેમ, પૂર્વવત્
યશગાન	પ્રશંસા, ગુણગાન
યશકથા	કીર્તિકથા, ગાથા
યાયના	વિનંતી, પ્રાર્થના
યાયક	ભિક્ષુક, માંગનાર
યાતાયાત	વાહનવ્યવહાર, પરિવહન
યામ	સમયખંડ, પ્રહર
યામિની	રાત્રિ, રજની
યૌવન	તારુણ્ય, યુવાની
યૌવનાવસ્થા	તારુણ્ય, યુવાની

ય પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
યોગદાનકર્તા	સહયોગી, ફાળેદાર
યોગક્ષેમ	સુખાકારી, કલ્યાણ
યોગસાધના	આધ્યાત્મિક સાધના, ધ્યાન
યોદ્ધા	સૈનિક, રણવીર
યશવંત	કીર્તિમાન, યશસ્વી

(26) ર પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

વાચક મિત્રો, ‘ર’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ખૂબ પ્રચલિત છે. રસ્તો, રાત, રાજા, રક્ષણ, રાહત અને રોશની જેવા શબ્દો રોજિંદા જીવનમાં વારંવાર ઉપયોગમાં આવે છે. નીચે વિદ્યાર્થીઓ માટે સરળ અને ઉપયોગી સમાનાર્થી શબ્દોની યાદી છે.

ર પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
રસ્તો	માર્ગ, પથ
રાત	રાત્રિ, નિશા
રાજા	નરેશ, નૃપ
રાજ્ય	દેશ, સામ્રાજ્ય
રક્ષણ	બચાવ, સંરક્ષણ
રક્ષા	સંભાળ, રક્ષણ
રાહત	આરામ, મુક્તિ
રાહ	માર્ગ, પ્રતીક્ષા
રોશની	પ્રકાશ, અજવાળું
રવ	અવાજ, નાદ
રવિ	સૂર્ય, ભાનુ
રોષ	ગુસ્સો, ક્રોધ
રોગ	બીમારી, વ્યાધિ
રોગી	બીમાર, દર્દી

ર પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
રસ	રુચિ, આનંદ
રસપ્રદ	રોચક, મનોરંજક
રહસ્ય	ગુપ્ત વાત, ગૂઢ વાત
રહેણાંક	નિવાસ, વસવાટ
રહેવું	વસવાટ કરવો, નિવાસ કરવો
રિવાજ	રીતરિવાજ, પ્રથા
રીત	પદ્ધતિ, ઢબ
રીતી	પદ્ધતિ, પરંપરા
રડવું	વિલાપ કરવો, રુદન કરવું
રડનાર	વિલાપી, રુદન કરનાર
રણ	યુદ્ધભૂમિ, સંગ્રામસ્થળ
રણવીર	યોદ્ધા, શૂરવીર
રક્ત	બોહી, શોષિત
રક્તિમ	લાલ, લોહિત
રચના	નિર્માણ, સર્જન
રચયિતા	સર્જક, નિર્માતા
રસોઈ	પાકકલા, ભોજન બનાવવાની ક્રિયા
રસોઈઘર	પાકગૃહ, રસોડું
રજા	અવકાશ, રજાવકાશ
રાજી	પ્રસન્ન, સંમત
રાજી થવું	સંમત થવું, તૈયાર થવું
રુચિ	પસંદગી, રસ
રુદન	વિલાપ, રડવું
રુદ્ર	શિવ, મહાદેવ
રેખા	લીટી, રેખાંકન

(27) લ પરથી વિશેષ સમાનાર્થી શબ્દો

વિદ્યાર્થી મિત્રો, ‘લ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં લાગણી, લાભ, લક્ષ્ય, લોક અને જીવન સાથે જોડાયેલા અનેક શબ્દો જોવા મળે છે. નીચે સામાન્ય અને સાહિત્યિક બંને પ્રકારના શબ્દો સાથે તેમના સમાનાર્થી અર્થો આપ્યા છે.

લ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
લાભ	ફાયદો, નફો
લાયક	યોગ્ય, પાત્ર
લાયકાત	યોગ્યતા, ક્ષમતા
લક્ષ્ય	ધ્યેય, ઉદ્દેશ
લક્ષ્મી	ધન, શ્રી
લાગણી	ભાવના, સંવેદના
લાગણીશીલ	ભાવુક, સંવેદનશીલ
લાગણીવાળો	સ્નેહાળ, ભાવુક
લાવણ્ય	સૌંદર્ય, સુંદરતા
લાવણ્યમય	સુંદર, મનોહર
લોક	જનતા, પ્રજા
લોકપ્રિય	જનપ્રિય, લોકમાન્ય
લોકહિત	જનકલ્યાણ, લોકમંગલ
લોકસેવા	જનસેવા, સમાજસેવા
લેખ	નિબંધ, રચના
લેખક	રચયિતા, સાહિત્યકાર
લેખન	લખાણ, લેખનકાર્ય
લડાઈ	યુદ્ધ, સંગ્રામ
લડાયક	યુદ્ધપ્રિય, ઝઘડાળુ
લડવું	યુદ્ધ કરવું, સંઘર્ષ કરવો
લહેર	તરંગ, મોજું

વ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
લહેરાવું	ફરકવું, ડોલવું
લોભ	લાલચ, લાલસા
લોભી	લાલચુ, લાલસુ
લાલચ	લોભ, લાલસા
લાલસા	તીવ્ર ઈચ્છા, લોભ
લાજ	શરમ, સંકોચ
લજ્જા	શરમ, સંકોચ
લજ્જાશીલ	શરમાળ, સંકોચી
લૂંટ	ચોરી, લૂંટફાટ
લૂંટારો	લૂંટારુ, ચોર
લૂંટફાટ	લૂંટ, ધાડ
લીલું	હરિત, લીલોતરીવાળું
લીલોતરી	હરિયાળી, હરિતિમા
લાંબું	દીર્ઘ, વિસ્તૃત
લંબાઈ	દીર્ઘતા, લંબમાન
લઘુ	નાનું, ટૂંકું
લઘુતા	નાનાપણું, સંક્ષિપ્તતા
લય	તાલ, ગતિ

(28) વ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

‘વ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો પણ ગુજરાતી ભાષાના સમૃદ્ધ શબ્દભંડોળનો મહત્વનો ભાગ છે. વન, વરસાદ, વાણી, વિચાર, વિશ્વ અને વિજય જેવા અનેક શબ્દો આ અક્ષરથી શરૂ થાય છે. વ થી કહો “વાહ” અને વાંચવાનું શરૂ કરો.

વ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
વન	જંગલ, અરણ્ય
વરસાદ	વૃષ્ટિ, વર્ષા

વ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
વાણી	વચન, બોલી
વચન	વાચદો, પ્રતિજ્ઞા
વિચાર	ચિંતન, મનન
વિજય	જીત, ફતેહ
વિશ્વ	દુનિયા, જગત
વિદ્યા	જ્ઞાન, શિક્ષણ
વિદ્યાર્થી	શિષ્ય, અભ્યાસી
વિદ્વાન	જ્ઞાની, પંડિત
વિનય	નમ્રતા, નમ્રભાવ
વિનંતી	પ્રાર્થના, અરજ
વિપત્તિ	આપત્તિ, આફત
વિપુલ	પુષ્કળ, ભરપૂર
વિયોગ	જુદાઈ, વિરહ
વિરહ	વિયોગ, જુદાઈ
વિરામ	આરામ, વિશ્રામ
વિશાળ	મોટું, વિસ્તૃત
વિશેષ	ખાસ, અનોખું
વિશેષતા	લક્ષણ, ગુણ
વિસ્મય	આશ્ચર્ય, અચંબો
વિલંબ	મોડું, ઢીલ
વિલાપ	રુદન, શોક
વિવેક	સમજદારી, બુદ્ધિ
વિવેકી	સમજદાર, બુદ્ધિશાળી
વિવાદ	ઝઘડો, મતભેદ
વિરુદ્ધ	વિરોધી, પ્રતિકૂળ

વ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
વિરોધ	પ્રતિકાર, અસંમતિ
વિકાસ	પ્રગતિ, ઉન્નતિ
વિકસવું	ખીલવું, વૃદ્ધિ, પામવી
વિનાશ	નાશ, ધ્વંસ
વિનાશક	નાશક, વિનાશકારી
વિમલ	નિર્મળ, શુદ્ધ
વિલક્ષણ	અનોખું, અસાધારણ
વિખ્યાત	પ્રસિદ્ધ, નામી
વિહાર	ફરવું, મનોરંજન
વિહંગ	પક્ષી, ખગ
વતન	દેશ, સ્વદેશ
વેદના	પીડા, વ્યથા
વૈભવ	સમૃદ્ધિ, ઐશ્વર્ય

(29) શ પરથી વિશેષ સમાનાર્થી શબ્દો

ઘડાવા વાચકો, ‘શ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષાના અભ્યાસમાં ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે. શાંતિ, શક્તિ, શિક્ષણ, શત્રુ, શૌર્ય અને શ્રદ્ધા જેવા અનેક શબ્દો આ અક્ષરથી સંબંધિત છે. નીચે સરળ અને ઉપયોગી સમાનાર્થી શબ્દો રજૂ કર્યા છે.

શ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
શક્તિ	બળ, તાકાત
શાંતિ	શમન, શાંત સ્થિતિ
શાંત	નિશ્ચલ, પ્રશાંત
શત્રુ	દુશ્મન, વેરી
શૌર્ય	વીરતા, પરાક્રમ
શૂરવીર	વીર, બહાદુર

શ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
શિક્ષણ	કેળવણી, અધ્યયન
શિક્ષક	ગુરુ, અધ્યાપક
શિષ્ય	વિદ્યાર્થી, ચેલો
શિસ્ત	અનુશાસન, નિયમિતતા
શિખર	ટોચ, શૃંગ
શિશુ	બાળક, બાલક
શોક	દુઃખ, વિલાપ
શોકગ્રસ્ત	દુઃખી, વ્યથિત
શ્રદ્ધા	વિશ્વાસ, ભક્તિ
શ્રમ	મહેનત, પરિશ્રમ
શ્રમિક	મજૂર, કામદાર
શ્રેષ્ઠ	ઉત્તમ, સર્વોત્તમ
શુભ	મંગળ, કલ્યાણકારી
શુભેચ્છા	મંગલકામના, આશીર્વાદ
શરમ	લાજ, સંકોચ
શરત	શરતો, નિયમ
શરણ	આશ્રય, ઓથ
શરણાગતિ	સમર્પણ, શરણ લેવું
શાપ	અભિશાપ, શ્રાપ
શાપિત	અભિશાપ, શ્રાપગ્રસ્ત
શંકા	સંદેહ, વહેમ
શંકાસ્પદ	સંદિગ્ધ, શંકાજનક
શાસન	રાજ્યવ્યવસ્થા, વહીવટ
શાસક	રાજા, શાસનકર્તા
શાસ્ત્ર	ગ્રંથ, વિદ્યાગ્રંથ

શ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
શાસ્ત્રીય	શાસ્ત્રસંબંધિત, સિદ્ધાંત આધારિત
શાશ્વત	સનાતન, ચિરંતન
શીતળ	ઠંડું, ઠંડકવાળું
શીતળતા	ઠંડક, શાંતિ
શોક	સંતાપ, દુઃખ
શોભા	સુંદરતા, આભા
શોભાયમાન	સુંદર, દીપ્તિમાન
શંકિત	સંદિગ્ધ, શંકાવાળો
શરણાર્થી	આશ્રિત, નિર્વાસિત

(30) પ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો

‘પ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં પ્રમાણમાં ઓછા છે. તેમાં મોટાભાગે સંસ્કૃત મૂળના તત્સમ શબ્દો જોવા મળે છે. તેથી આ વિભાગમાં ભાષામાં પ્રચલિત તત્સમ શબ્દોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

પ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ષટ્કોણ	છકોણ, છકોણીય આકાર
ષડયંત્ર	કાવતરું, કપટયોજના
ષડ્જ	સંગીતનો સ્વર, પ્રથમ સ્વર
ષડ્સ	છ રસ, છ સ્વાદ
ષડ્ભુજ	છભુજ, છ બાજુવાળો આકાર
ષડ્દર્શન	છ દર્શન, દાર્શનિક શાસ્ત્રો
ષણ્મુખ	કાર્તિકેય, સ્કંદ
ષષ્ઠ	છઠું, છઠ્ઠા ક્રમનું
ષષ્ઠી	છઠ્ઠી, છઠ્ઠી તિથિ
ષષ્ઠિ	સાઠ, સાઠની સંખ્યા
ષોડશ	સોળ, સોળ સંખ્યાવાળું

ષ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ષોડશી	સોળ વર્ષની યુવતી, યુવાન કન્યા
ષોડશોપચાર	સોળ ઉપચાર, પૂજાવિધિ
ષટ્કર્મ	છ કર્મ, છ ધાર્મિક ક્રિયાઓ
ષટ્કાળ	છ સમયખંડ, છ કાળ
ષટ્પદ	ભમરો, છ પગવાળું જીવ
ષટ્પદ	છ પદવાળું, છ પગવાળું
ષડાનન	કાર્તિકેય, ષણ્મુખ
ષડ્ભાવ	છ ભાવ, છ સ્થિતિઓ
ષડ્વિપુ	છ આંતરિક શત્રુ, છ દુર્ગુણ
ષદ્વિકાર	છ પરિવર્તન, છ વિકાર
ષડ્ગુણ	છ ગુણ, છ લક્ષણ
ષડ્ગ્રંથિ	છ ગાંઠ, છ ગ્રંથિ
ષડ્ભાવના	છ ભાવ, છ વિચારરૂપ સ્થિતિ
ષડયંત્રકારી	કાવતરાખોર, કપટી
ષડયંત્રપૂર્વક	કાવતરાથી, ગુપ્ત રીતે
ષટ્કોણીય	છકોણીય, ષટ્કોણ આકારનું
ષટ્પદી	છ પદવાળી રચના, ભમરો
ષટ્પદ	છ પદવાળું, ભમરો
ષડ્જસ્વર	પ્રથમ સ્વર, સંગીતસ્વર
ષડ્સિય	છ રસવાળું, વિવિધ સ્વાદવાળું
ષષ્ઠાંશ	છઠ્ઠો ભાગ, 1/6 ભાગ
ષષ્ઠાંગ	છ અંગવાળું, છ અંગોનું
ષષ્ઠાંગ પ્રણામ	દંડવત પ્રણામ, સાષ્ઠાંગ નમસ્કાર
ષોડશ સંસ્કાર	સોળ સંસ્કાર, સંસ્કારસમૂહ
ષડ્દર્શન	છ દાર્શનિક દર્શન, છ શાસ્ત્ર

ષ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
ષદ્વિકાર	છ પ્રકારના ફેરફાર, છ વિકાર
ષદ્રિપુ	છ દુર્ગુણ, આંતરિક શત્રુ
ષટ્કર્મ	છ ક્રિયાઓ, છ કર્મ

(૩૧) સ પરથી વિશેષ સમાનાર્થી શબ્દો

મિત્રો, ‘સ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં ખૂબ મોટી સંખ્યામાં જોવા મળે છે. સત્ય, સેવા, સંપત્તિ, સફળતા, સમાજ અને સંસ્કાર જેવા શબ્દો જીવનના વિવિધ ક્ષેત્રો સાથે જોડાયેલા છે. સ થી સરસ્વતી માતાજી નું નામ લઇ અભ્યાસ શરૂ કરો.

સ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
સત્ય	હકીકત, વાસ્તવિકતા
સફળતા	સિદ્ધિ, વિજય
સેવા	મદદ, યાકરી
સમાજ	સમુદાય, જનસમૂહ
સંસાર	દુનિયા, જગત
સંપત્તિ	ધન, મિલકત
સમૃદ્ધિ	વૈભવ, સુખાકારી
સંતોષ	તૃપ્તિ, ધરપત
સંત	સાધુ, સન્યાસી
સન્માન	આદર, માન
સંમતિ	મંજૂરી, અનુમતિ
સંકેત	નિશાની, ઇશારો
સંકટ	મુશ્કેલી, આપત્તિ
સંઘર્ષ	લડત, જહેમત
સંગીત	ગાન, સ્વરકલા
સંગાથ	સાથ, સહવાસ

સ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
સાહસ	હિંમત, વીરતા
સાહસી	બહાદુર, નિડર
સુંદર	મનોહર, રમણીય
સુંદરતા	સૌંદર્ય, લાવણ્ય
સુખ	આનંદ, ખુશી
સુખી	આનંદિત, પ્રસન્ન
સુગંધ	ખુશબૂ, સૌરભ
સવાર	પ્રભાત, ઉષા
સૂર્ય	રવિ, ભાનુ
સૂરજ	સૂર્ય, રવિ
સ્વભાવ	પ્રકૃતિ, પ્રકૃતિગત રીત
સ્વતંત્ર	આઝાદ, મુક્ત
સ્વતંત્રતા	આઝાદી, મુક્તિ
સ્વચ્છ	ચોખ્ખું, નિર્મળ
સ્વચ્છતા	ચોખ્ખાઈ, શુદ્ધતા
સ્વીકાર	મંજૂરી, અંગીકાર
સ્વાસ્થ્ય	આરોગ્ય, તંદુરસ્તી
સહાય	મદદ, સહકાર
સહયોગ	સહાય, સાથ
સરળ	સહેલું, સુગમ
સીમા	હદ, મર્યાદા
સીમિત	મર્યાદિત, નિયંત્રિત
સૃષ્ટિ	જગત, વિશ્વ
સર્જન	રચના, નિર્માણ

(32) હ પરથી સમાનાર્થી શબ્દો ભંડોળ

‘હ’ અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દોમાં હવા, હૃદય, હિમત, હર્ષ, હેતુ અને હકીકત જેવા અનેક ઉપયોગી શબ્દોનો સમાવેશ થાય છે. આ શબ્દો રોજિંદી વાતચીત તેમજ ગુજરાતી લેખનમાં અવાર-નવાર જોવા મળે છે.

હ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
હવા	વાયુ, પવન
હિમત	સાહસ, ધૈર્ય
હિમતવાન	સાહસી, બહાદુર
હર્ષ	આનંદ, ખુશી
હર્ષિત	પ્રસન્ન, આનંદિત
હૃદય	દિલ, હૈયું
હેતુ	ઉદ્દેશ, ધ્યેય
હકીકત	સત્ય, વાસ્તવિકતા
હાલત	સ્થિતિ, દશા
હાલયાલ	સ્થિતિ, ખબર
હાનિ	નુકસાન, ખોટ
હાનિકારક	નુકસાનકારક, અપકારક
હાજર	ઉપસ્થિત, મોજૂદ
હાજરી	ઉપસ્થિતિ, મોજૂદગી
હાસ્ય	હાસ, સ્મિત
હાસ્યપ્રદ	રમૂજી, મજેદાર
હાસ્યકાર	વિનોદકાર, રમૂજકાર
હિત	લાભ, કલ્યાણ
હિતકારી	લાભદાયક, કલ્યાણકારી
હિતેચ્છુ	શુભેચ્છક, કલ્યાણકામી
હેરાન	પરેશાન, વ્યથિત

હ પરથી શબ્દો	સમાનાર્થી શબ્દો
હેરાનગતિ	તકલીફ, પરેશાની
હેરાન કરવું	પરેશાન કરવું, સતાવવું
હુકમ	આજ્ઞા, આદેશ
હુકમ કરવો	આદેશ આપવો, આજ્ઞા કરવી
હુન્નર	કૌશલ્ય, કળા
હુશિયાર	હોશિયાર, ચતુર
હાર	પરાજય, પરાભવ
હારવું	પરાજિત થવું, નિષ્ફળ થવું
હારમાળા	માળા, હાર
હલચલ	હિલચાલ, ગતિ
હલવું	ખસવું, ચલિત થવું
હલકું	લઘુ, ઓછા વજનનું
હળવું	લઘુ, સરળ
હાસ્ય	વિનોદ, હાસ
હાડકું	અસ્થિ, હાડ
હિમ	બરફ, તુષાર
હિમાવય	હિમગિરિ, હિમાચલ
હૂંફ	ઉષ્મા, સ્નેહ
હૃદયસ્પર્શી	વાગણીસભર, ભાવુક

નોંધ: ઉપરની યાદીમાં ખાસ કરીને **ષ, ઝ, ઢ, ઠ** જેવા અક્ષરો માટે તત્સમ, સાહિત્યિક અને સંસ્કૃતમૂલક શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો છે.

 ગુજરાતી ભાષા માટે ઉપયોગી PDF

1000+ ગુજરાતી સમાનાર્થી શબ્દોની PDF Download કરો